КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 144 (6748). 21 июль, 1976 йил. ЧОРШАНБА Баҳоси 2 тийин.

Янгийўллик пахтакорлар ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида ҳар гектар ҳисобидан олинадиган ҳосил миқдорини кескин ошириш учун қизғин кураш олиб бориб, қувончли натижаларга эришмоқдалар. Райондаги барча хўжаликлар ишни ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил этиб, ерга барака уруғи қадашдан бошлаб ҳозирги кунгача бўлган барча агротехник тадбирларни қулай муддатларда ўтказдилар. Натижада бу йил пахта ўтган йилдагига нисбатан 20—25 кун илгари етилмоқда.

«Интернационал» колхози миришкорлари ҳам ғўзага ишлов беришни намунали уюштириб, барча карталарда ниҳолларнинг бир текис ва дуркун ривожланишини таъминладилар. Айниқса, Ш. Салимов бошлиқ бригада коллективи дала ишларини уюшқоқлик билан олиб бориб, мўл ҳосил тўплашга эришдилар. Ҳозир ҳар бир тупда 4—5 тадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Илғор бригада чеканкани ҳам хўжаликда биринчи бўлиб бошлаб берди. Улар бу тадбирни механизация ёрдамида бажаришаётир. Суратда: механизатор Қ. Умаров ғўзани чеканка қилаётир.

А. Абалян фотоси.

ЯНГИЛИКНИ МЕҲНАТКАШЛАР ТУРМУШИГА СИНГДИРАЙЛИК

20 июль куни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш юзасидан республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов болалар боғчалари ва яслилари шохобчаларини янада кенгайтириш ҳамда мактабгача тарбия муассасаларида болаларни тарбиялаш соҳасидаги ишларни яхшилаш тўғрисида доклад қилди.

Ўтган беш йил мобайнида республикадаги мактабгача тарбия муассасаларида ўринлар сони шундан аввалги беш йилликдагига нисбатан икки баравардан зиёд, шу жумладан қишлоқ жойларда эса уч ярим баравар кўпайди. Ўнинчи беш йилликда мактабгача тарбия муассасаларини қуриш суръатлари тағин ҳам кўпроқ кучайтирилмоқда. Докладчи ва мажлисда сўзга чиққан нотиқлар мактабгача тарбия ходимларидан иборат кадрларни тайёрлашни янада такомиллаштириш, болалар боғчалари ва яслиларида тарбия жараёнини, уларнинг таъминоти, медицина хизмати системасини яхшилаш зарурлигини таъкидлаб ўтдилар.

Мажлис қатнашчилари Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов ва Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаевнинг янги маросим, урф-одат ва расм-русмларни пропаганда қилишни кучайтириш ва буларни меҳнаткашларнинг турмушига сингдириш масалалари юзасидан докладларини тингладилар.

Бу соҳада партия ташкилотлари қилган ишлар самарали натижалар бермоқда. Совет турмуш тарзи вужудга келтирган янги урф-одатлар ва маросимлар тошкентликлар ва пойтахт области меҳнаткашларининг ҳаётига чуқур сингиб кетди. Кенгаш мажлисида таъкидлаб ўтилганидек, Совет турмуш тарзини ҳар бир кишининг — шаҳар ва қишлоқ аҳолисининг турмушида қарор топдириш билан, коммунистик жамият қурувчиларининг янги дунёқарашини, маънавий қиёфасини шакллантириш билан боғлиқ бўлган ана шу ишни бундан буён ҳам актив амалга ошириш лозим.

Хутор системасини тугатиш ва аҳоли турмуш маданиятини ошириш соҳасида Андижон область партия комитетининг белгилаган тадбирлари тўғрисида область партия комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев республика кенгашида ахборот берди.

Ўтган беш йил мобайнида областда 1100 оила янги обод посёлкаларга кўчиб ўтди. Барча районлар учун ҳамма маданий-маиший қулайликлари бор бўлган катта посёлкаларда ишлаб чиқаришни оптимал жойлаштириш ва аҳолини мақсадга мувофиқ тўплаш план-лойиҳалари ишлаб чиқилди. Ўнинчи беш йилликда областда ўттизта колхоз-совхоз клублари ва маданият уйларини очиш мўлжалланмоқда, кенг форматли фильмларни кўрсатиш учун йигирмата янги кинотеатр жиҳозланади. Қишлоқ уй-жой қурилиши кооперативлари тармоғи тузилди.

Кенгаш мажлисининг охирида Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади. Умуман кишиларнинг турмуш маданиятини ошириш сингари муҳокама қилинган масалаларнинг ҳар бири, деб таъкидлади ўртоқ Рашидов, Совет социалистик турмуш тарзини пропаганда қилишга ва қарор топдиришга бевосита алоқадордир. Совет турмуш тарзини шакллантириш социал-иқтисодий, сиёсий ва маънавий характердаги заминларни ва қонуниятларни бирлаштирувчи илмий асосланган, кенг жараёндир. Совет турмуш тарзини шакллантириш инсоннинг илк ёшиданоқ бошланади. Шу боисдан ҳам мактабгача ёшдаги болаларни ижтимоий жиҳатдан тарбиялашга, болалар боғчалари ва яслиларининг шохобчаларини кенгайтиришга, уларнинг ишини яхшилашга катта эътибор бериш зарур. Ўнинчи беш йилликда республикада мактабгача тарбия болалар муассасаларидаги ўринлар сонини 270—300 мингта кўпайтириш мўлжалланмоқда.

Ўртоқ Рашидов совет кишиларини ленинча дўстлик, меҳнатга муҳаббат, меҳнатчи инсонни ҳурмат қилиш руҳида тарбияловчи, мамлакатимиз коммунистик қурилишда эришган буюк ғалабаларни, Совет социалистик турмуш тарзини акс эттирувчи, коммунистик дунёқарашни шакллантиришда катта аҳамият касб этувчи янги урф-одатлар ва маросимларни пропаганда қилиш ҳамда жорий этишнинг муҳимлигига эътиборни жалб этди. Хутор системасини тугатиш, қишлоқ турмушини замонавий социал негизда қайта қуриш соҳасидаги ишлар ана шу вазифаларни ҳал этишга хизмат қилади.

Кенгаш мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар И. Г. Анисимкин, Й. Р. Қурбонов, Т. Н. Осетров, Н. Ж. Худойбердиев, Н. Маҳмудов, Г. М. Орлов, С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

«САЛЮТ-5»: УЧИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 19 июль. (ТАСС). Ўн биринчи ва ўн иккинчи иш кунлари давомида космонавтлар Борис Волинов ва Виталий Жолобов учишнинг планлаштирилган программасини бажаришни давом эттирдилар.

Медицина экспериментлари комплексида космонавтларнинг тик ҳолатда туриш қобилияти синаб кўрилди. Бунинг учун махсус вакуум идиш ёрдамида тананинг қуйи қисмига таъсир қилувчи босим пасайтирилади. Вакуум идиш ичида туриб бир жойда юриш машқини бажариш мумкин. Айни вақтда юракнинг ишлаши ва нафас олиш устидан клиник контроль қилинади.

Экипаж учиш давомидаги иш қобилиятининг ўзгаришини ўқтин-ўқтин тадқиқ қилади. Шу мақсадда командир билан борт инженер станцияни қўлда бошқариш машқига доир махсус тадқиқотларни бажарадилар, шунингдек энг сермеҳнат операцияларни бажаришда вақт сарфини аниқлайдилар. Балиқлар уруғининг вазнсизлик ҳолатидаги ривожини тадқиқ этишга доир биологик эксперимент тугалланди.

18 июль куни станцияда ўсимлик уруғлар куртаклари ёрдамида янги биологик эксперимент бошланди. Бу эксперимент давомида космик учиш омилларининг ўсимлик тўқималари бўлинишига ва уларнинг ирсий аппаратига таъсири ўрганилади. Намланган уруғлар куртаги ўса бошлади.

Телеметрия ахбороти маълумотларига ва экипажнинг маълумотларига қараганда, станция ичидаги аппаратлар нормал ишлаб турибди. Космонавтлар Волинов ва Жолобов ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

БИР КОРХОНА ЯНГИЛИКЛАРИ

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

КПСС XXV съезди қарорларидан руҳланган В. И. Ленин номли Бекобод металлургия заводи меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликни юксак кўтаринкилик билан бошладилар. Металлурглар ўзаро социалистик мусобақани қизитиб, самарадорлик ва сифат беш йиллигини меҳнат ғалабалари билан нишонлаш иштиёқида тер тўкмоқдалар.

Яқинда заводнинг прокат цехи коллективи дастлабки ғалабани қўлга киритди. Прокатчилар муддатидан олдин ярим йиллик план топшириқни адо этдилар. Цехда планга қўшимча 448 тонна сифатли прокат ва 40 тонна тунука топширилди. Бутун ярим йил давомида прокатчилар мажбуриятларини ҳам ошириб бажардилар. Улар пландан ташқари 2226 тонна металлни қайта ишловдан ўтказдилар.

Цехнинг барча участкаларида ўзаро социалистик мусобақа авжига чиққан. Бунда айниқса Н. Кашперский, Л. Гредневский, С. Катаки сингари ўз ишининг усталари бошчилик қилаётган бригадалар катта муваффақият қозонмоқда.

Мартен цехи коллективи ҳам ярим йиллик планни бажарди. Айни кунларда мартенчилар иккинчи ярим йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш учун астойдил меҳнат қилишмоқда.

АСАЛ МЎЛ БЎЛАДИ

Ўзбекистон чорвачилик илмий тадқиқот институтининг ходимлари пахта ташишга яроқсиз бўлиб қолган тележкалардан иккинчи марта фойдаланиш йўлини топдилар. Тележкаларнинг ромида 50 та асал ари уяси ўрнатиш учун каркас монтаж қилинади. Кўчма асалари яшиклари асал тўплайдиган жойни тез ўзгартира олади.

Ўзбекистон колхозлари билан совхозларида ўнинчи беш йилликнинг охирида қарийб икки юз минг яшик асалари боқилади. Ёз мобайнида асаларилар беш-олти марта жойдан-жойга кўчирилади. Агар уларнинг кўчиришда кўчма установкалардан фойдаланиладиган бўлса, асалари яшикларини юклаш ва туширишни тугатиш ҳисобига бир йил ичида чорак миллион сўм тежаб қолиш мумкин. (ЎзТАГ).

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАРДАН ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАЛАРИ КЕЛИШДИ

Қардош пахтакор республикалар — Озарбайжон, Тожикистон ва Туркманистоннинг ўзаро текшириш бригадалари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш юзасидан ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида қабул қилинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини текшириш учун 20 июль куни Ўзбекистонга келишди.

Ўзбек пахтакорлари шу республикалардаги касбдош ўртоқлари билан кўп йиллардан бери анъанавий дўстлик алоқалари қилиб келмоқдалар. Ўзаро текшириш эса тажриба алмашиш ишига хизмат қилади, янги резервларни очишга ёрдам беради. Мусобақадош дўстларнинг маслаҳатлари қишлоқ меҳнатчиларининг ташаббусига, уларнинг КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш соҳасидаги илҳомбахш меҳнатига янги куч касб этади.

Ўзаро текшириш бригадаларига Озарбайжон ССРдан республика қишлоқ хўжалиги министри М. Р. Халилов, Тожикистон ССРдан республика қишлоқ хўжалиги министри М. З. Зоиров, Туркманистон ССРдан республика Олий Совети Президиумининг раиси А. Қиличев бошчилик қилмоқдалар. Социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текширувчи бригадалар составида илғор пахтакорлар, механизаторлар, олимлар, хўжаликларнинг раҳбарлари, партия ва совет ходимлари бор.

(ЎзТАГ).

МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

МУСОБАҚАДОШ ДУГОНАЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

В. П. ЧКАЛОВ номли Тошкент самолётсозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси Альбина Александровна Девятова республикамиз узра кенг тарқалган ўнлар ташаббусини бошлаганлардан бири ҳисобланади. КПСС XXV съезди тарихий қарорларидан бениҳоя руҳланган бу донгдор ишчи бир беш йилликда икки беш йиллик шахсий нормасини бажаришга ваъда берган эди. У ўз ваъдасини муваффақият билан бажармоқда.

У ўнинчи беш йилликнинг дастлабки кунларидан «Меҳнат унумдорлигини икки баравар ошириш ва маҳсулот сифатига ишчи кафолати» шиори билан меҳнат қилишга киришди. Унинг бу ташаббуси корхонада кенг тарқалди. Ҳозир бирлашма цехларида минглаб ишчи-хизматчилар шундай шиор билан меҳнат қилмоқдалар. Альбина Александровна меҳнат қилаётган биргина 3-цехда ишчиларнинг 88 проценти бу ватанпарварлик ҳаракатига қўшилган. Ўнлаб самолётсозлар эса ҳар куни икки кунлик нормани бажариш учун курашмоқдалар. Ана шундайлар сафида фрезерчи Ғолиба Сайдиева ҳам бор. У ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, А. Девятова билан мусобақалашишга аҳд қилди. Шундай қилиб икки дугона ўзаро меҳнат шартномаси туздилар.

Бу мусобақа бошланганидан бери олти ой вақт ўтди. Икки меҳнатсевар дугонанинг шу даврдаги иш натижасига назар ташласак, улар ўз ваъдаларини шараф билан адо этаётганликларини кўрамиз. Фрезерчилар ярим йиллик социалистик мажбуриятларини тўла бажаришди. Альбина Александровна эса уни уч процент ортиғи билан адо этди.

Икки дугона жуда нозик операцияларни бажаришади. Мурватнинг бош қисмини фрезеровка қилишади. Бу жуда машаққатли жараён, уни бажаришда меҳнат унумдорлигини икки ҳисса ошириш яна оғир. Бунга фақат шахсий ишлаб чиқариш тажрибаси ва маҳорат кифоя қилмайди. Шунинг учун ҳам Альбина Девятова ва Ғолиба Сайдиевалар кўпчилик бир хил ва бир неча бор такрорланадиган жараёнларни механизациялаш йўлида изланиш олиб бормоқдалар. Бу соҳада амалга оширилган дастлабки тадбирлар яхши самара бермоқда. Масалан, кўп ўринли мосламалар қўлланила бошланди. Бунинг натижасида бир вақтнинг ўзида илгаригидек битта эмас, балки бир қанча деталга ишлов бериш имкони туғилди.

Альбина Девятова эса бир йўла иккита станокни бошқармоқда. У ижодий изланишни ҳам давом эттиряпти. Иккита рационализаторлик таклифини жорий қилди. Бунинг натижасида технологик жараён ва сермеҳнат операциялар соддалашди ва енгиллашди, битта мослама ёрдамида бир йўла иккитадан деталга ишлов бериш мумкин бўлди. Ғолиба Сайдиева ҳам қатор жараёнларни такомиллаштиришга муваффақ бўлди. У мурватни баландлиги бўйича бир хил ҳолатда турушини таъминловчи қурилма учун махсус мослама тайёрлашни таклиф этди. Бунинг натижасида меҳнат унумдорлиги анча ортди, маҳсулот сифати яхшиланди. Қатор деталларни аттестациядан ўтказиш ва уларга завод сифат белгисини бериш учун тайёрлаш мумкин бўлди.

Шуниси диққатга сазоворки, меҳнатда беллашаётган фрезерчилар бир-бирларидан ўзларининг тажрибаларини аяшмаяпти. Моҳирона ишлаш «сир»ларини ўзаро баҳам кўрмоқдалар. Бир-бирлари билан тез-тез учрашиб туришади, ишлари натижасини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларни муҳокама қилишади, ўзлари яратган мосламаларни бажонудил алмешишади. Шу билан бирга ёш касбдошларига ҳар томонлама ёрдам бермоқдалар. Цехда ўнлаб ишчилар икки мусобақадош дугона тажрибасини зўр қизиқиш билан ўрганишяпти. Шунинг учун ҳам уларнинг иш кўрсаткичлари ойдан-ойга ортиб боряпти.

— Альбина Александровна Девятова ўзининг ажойиб ташаббуслари билан корхонамиз ишчилари ўртасида катта обрў орттирган, — дейди цехнинг катта мастери Константин Константинович Маслов, — у байроқдоримиз ҳисобланади. Шу кунларда ҳам фидокорона меҳнат қилаяпти. Унинг мусобақадоши Ғолиба Сайдиева ҳақида ҳам фақат яхши гап айтгинг келади. У нормасини доим икки бараварга етказиб бажармоқда. Агар шароит тақозо этса, бир йўла икки-уч станокни ҳам бемалол бошқараверади. У актив жамоатчи ҳамдир. Группанинг касаба союз ташкилотчиси ҳисобланади. Яқинда биз унга «Касаба союз активи» значоги берилиши билан чин кўнгилдан қизғин табрикладик. У меҳнатдагина эмас, жамоат ишида ҳам илғор, ҳаммага ўрнак. Бир сўз билан айтганда донгдор ишчимиз Альбина Девятованинг муносиб «рақиби».

Ўнинчи беш йилликнинг дастлабки ярим йили ҳам орқада қолди. Бу давр икки мусобақадош фрезерчи учун самарали меҳнат даври бўлди. Улар зарбдорчасига меҳнат қилдилар. Ҳали олдинда катта вазифалар турибди. Ҳеч шубҳа йўқки, Альбина Девятова ва Ғолиба Сайдиева бу вазифаларни ҳам муваффақиятли бажаришади. Уларнинг ҳамкорлиги, мақсадга бўлган интилишлари, қатъийликлари бундан далолат бериб турибди.

А. КАШАПОВ,
«Ударник» кўп тиражли газетасининг ходими.

Суратда: икки мусобақадош фрезерчи А. Девятова ва Ғ. Сайдиева янги мосламани ишлатиб кўрмоқдалар..

Автор фотоси.

90 ПРОЦЕНТ ҲОСИЛ МАШИНАДА ТЕРИЛАДИ

Ҳозир далаларни кезиб, пахтазорларга синчиклаб назар ташлаган киши деҳқонларнинг ишларига қойил қолади. Улар берган ваъдаларининг устидан чиқиб, зиммага олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун барча агротехника тадбирларини энг қулай муддатларда амалга ошириш учун интилмоқдалар. Кенг пайкаллардаги ғўза шоналари гулларга, гуллари бўлиқ кўсакларга айланмоқда. Кундан-кунга ҳосилга-ҳосил қўшилмоқда.

Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз райондаги йирик пахтакор хўжаликлардан бири. Бу йил колхоз пахтакорлари 1800 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 27 ўрнига 37 центнердан ҳосил олишга аҳд қилганлар.

Бу ерда ажойиб пахта усталари оз эмас. Эллик центнерчилар ҳаракатининг ташаббускорларидан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Саодат Гулаҳмедова, илғор бригада бошлиқларидан Шарифжон Валижонов, гектаридан 40—45 центнердан ҳосил олиш учун курашаётган Салим Раҳмонқулов, Мамар Қутбоев, Омон Тожибоқиев, Азимхўжа Сангинов, Темир Суюнов бошлиқ бригада аъзолари юқори ҳосил етиштиришда пешқадам бўлиб келмоқдалар. Умуман, колхоздаги 22 бригада аъзолари 6600 тонналик хирмон кўтаришга муносиб ҳисса қўшиш учун интилмоқдалар.

Мана, Шарифжон Валижонов бошлиқ бригада далалари. Ғўза қатор ораларида бирор дона бегона ўт кўринмайди. Бу бригада аъзоларига қўшқаторлаб чигит экиш маъқул тушиб қолган. Ҳозиргача уч марта озиқлантирилиб, икки марта суғорилган ғўзалар дуркун ривожланиб гуллари кўсакка айланмоқда.

— Ҳозир биз сувдан чиққан ерларни чуқур культивация қилиб, ерни қиздиришга аҳамият бераяпмиз. Чунки бу тадбир пахтанинг тезроқ пишишига ёрдам беради, — дейди бригада бошлиғи Валижонов.

Колхознинг бошқа бригадаларида ҳам ер шароитини ҳисобга олиб зарур агротехника тадбирлари амалга оширилмоқда.

Ҳамза номли колхоз етиштирилган пахта ҳосилининг асосий қисмини машина билан териб олишда районда пешқадам хўжаликлардан саналади. Ўтган йили ҳосилнинг 81 проценти машина билан йиғиб олиниб, терим барвақт тугалланган эди. Шуни ҳисобга олиб, бу йил 6600 тонна пахта ҳосилининг 5400 тоннасини машина билан териб олиш учун тайёргарлик кўрилмоқда.

ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ МАВСУМГА ТАЙЁРМИ?

Колхозда 38 та пахта териш машинаси бор. Бундан ташқари, терим даврида ерга тўкилган пахтани терадиган саккизта, кўсак терадиган машина ўнта ишлаши керак. Бу ҳақда колхоз раиси Йўлдош Хожиматов билан суҳбатлашдик.

— Маълумки, ҳозир ҳамма механизаторларимиз иш билан банд. Уларни техника ремонтига жалб этилса, ғўза парвариши қолиб кетади. Даладаги ишга илҳақ бўлиб турган механизатор техника ремонтини ҳам кўнгилдагидек бажаролмайди. Биз шуни ҳисобга олиб, машиналарни терим мавсумидан олдин эмас, қишда, ҳамма механизаторлар дала ишларидан бўшагандан кейин ремонт қилишга одатланиб қолганмиз. Бу пайтда механизаторлар бемалол ишлайдилар. Терим аппаратларини кўсак ва ерга тўкилган пахтани терадиган машиналарни қишда ремонт қилиш мақсадга мувофиқ. Лекин терим машиналарининг трактори қачон ремонт қилинади, улар ғўза парвариши даврида ишлатилмайдими? — сўрадик раисдан.

— Колхозимизда ғўза парваришида ишлатиладиган тракторлар етарли. Шунинг учун терим машиналари тиркалган тракторларга тегмаймиз. Ҳозир терим машиналари тракторлар билан тўла ремонтдан чиқариб қўйилган.

Шунга ишониб, биз 90 процент пахтани машиналар билан теришга қарор қилганмиз.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

КОНКРЕТ ТАКЛИФЛАР БИЛАН

РАЙОНИМИЗ саноат корхоналари, колхоз ва совхозларда 122 та бошланғич партия ташкилоти фаолият кўрсатаяпти. Улар ўз сафига 3118 коммунистни бирлаштирган. Партия ташкилотларида ўтаётган йиғилишларнинг аксарияти КПСС XXV съезди талаблари асосида бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотида партия йиғилишлари ўтказиш практикаси тўғрисида» қабул қилган қарори бўйича жойларда катта ишлар амалга оширилди. Кейинги пайтда партия йиғилишлари ўз вақтида планли равишда ўтадиган бўлди, коммунистлар давомати ўсди, муҳокама қилинаётган масалалар мавзуи кенгайди. Партия йиғилишларида қабул қилинаётган қарорларнинг ижроси устидан назорат кучайди.

Коммунистлар активлиги ошганлиги туфайли районимизда қолоқлар ой сайин камайиб бормоқда. Коммунистлар партия йиғилишларида ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ёрдам берадиган конкрет таклифлар билан чиқмоқдалар.

Шу йил баҳорда «Хўжакент» совхози коммунистларининг йиғилишида пиллачилик бригадаси бошлиғи Қ. Раҳмонова мавсумда 13,5 тонна пилла топшириш юзасидан конкрет мажбурият олди. Илғор пиллабоқар ишни намунали ташкил этиб, ўз сўзининг устидан чиқди. «Қизил ту» колхози сабзавотчилик бригадаси бошлиғи И. Айтбоев ташаббуси ҳам кўпчиликни мамнун этди. У илгари ўз зиммасига 870 тонна маҳсулот етиштириш юзасидан мажбурият олган эди. Оддий коммунист КПСС XXV съезди қарорларидан илҳомланиб, қўшимча мажбурият қабул қилди. Бу йил у 1200 тонна сабзавот етиштиришга бел боғлаган.

Партия йиғилишларида сўзга чиқаётган коммунистлар ривожланишга тўсқинлик қилаётган камчиликларни ҳам очиб ташламоқдалар. «Ташэнергострой» га қарашли қурилиш-монтаж бошқармаси партия йиғилишида сўзга чиққан коммунист М. Юсупов мавжуд механизмлардан унумли фойдаланилмаётганлигини таъкидлади. Чирчиқ ўрмон хўжалиги бошланғич партия ташкилоти йиғилишида сўзга чиққан Т. Тўйчиев эса партия XXV съезди материалларини кенг пропаганда қилиш, кўргазмали агитация жанговарлигини ошириш лозимлигини уқтирди.

Район партия комитети коммунистларнинг танқидий мулоҳазаларини ўрганиб, уларни бажариш тадбирларини кўраяпти.

В. ХАРЧЕВНИН,
Бўстонлиқ район партия комитети инструктори.

БИРИ-БИРИГА УСТОЗ

Корхонамиз цехларида ўн беш миллат вакиллари меҳнат қилишаяпти. Улар иш самарадорлиги ва маҳсулот сифатини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ва маҳсулот таннархини арзонлаштириш юзасидан бошланган мусобақада актив иштирок этмоқдалар. Коллективнинг фидокорона меҳнати туфайли тўққизинчи беш йиллик ва шу йилнинг ўтган беш ойлик планлари ортиғи билан адо этилди.

Биз бу ютуққа ўзаро мусобақани ташкил этиш туфайли эришмоқдамиз. Украин йигити И. Сороко раҳбарлик қилаётган силикат парчалари ишлаб чиқариш цехи қозоқ йигити Қ. Пернебеков бошчилик қилаётган ойна қуйиш цехи билан мусобақадош. Ҳар иккала коллектив баҳамжиҳат меҳнат қилиб, ой сайин қувончли ютуқларни қўлга киритмоқда. Завод партия ташкилоти ишчиларнинг ҳамкорлиги ва дўстлигини янада мустаҳкамлаш мақсадида интернационал мавзуларда лекция ва суҳбатлар ташкил қилмоқда, турли кечалар уюштирмоқда.

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съездида олға сурилган интернационал дўстлик ғояларини пропаганда қилиш учун беш лектор, беш сиёсий ахборотчи ва 21 агитатор ажратилган. Улар ўтказаётган лекция ва суҳбатларда партиямизнинг ленинча миллий сиёсати тантанаси, совет халқларининг қардошларча ҳамкорлиги самаралари кенг шарҳланмоқда.

Яқинда заводимиз клубида уч авлод учрашуви ўтказилди. Унда иштирок этган ветеранлар рус ва ўзбек, украин ва тожик, белорус ва қозоқ халқлари, барча миллатлар ўртасидаги дўстликни улуғлаб гапирдилар. Катта инженер А. Абдухолиқовнинг «Халқлар дўстлиги — зафар байроғи», корхона директори Т. Киселеванинг «Мураббийчилик ҳаракатига кенг йўл» мавзуида ўқиган лекциялари ҳам барчага манзур бўлди.

Ишчиларимиз бири-бирига устоз, бири-бирига шогирд. Улар елкама-елка туриб, партиямиз XXV съезди белгилаган вазифаларни муваффақиятли амалга оширмоқдалар. Эришилаётган ҳар бир ютуқда дўстлар ва қардошлар ҳиссаси сезилиб турибди.

Ч. ИСРОИЛОВ,
Чирчиқ ойна заводи партия ташкилотининг секретари.

КЎРГАЗМАЛИ АГИТАЦИЯ ЭЪТИБОРДА БЎЛСИН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилишда кўргазмали агитациянинг ролини янада кучайтириш тадбирлари тўғрисида» қабул қилган қарори бошланғич партия ташкилотлари зиммасига катта вазифа юклайди. Бу қарорга жавобан Қуйи Чирчиқ районидаги «Огонёк» совхози партия ташкилоти кўпгина ишларни амалга оширмоқда.

Совхозда кўргазмали агитация планли равишда олиб борилмоқда. Дала шийпонлари, сергавжум аҳоли пунктлари партиямиз XXV съезди қарорларини амалга оширишга даъват этувчи шиор, плакат, паннолар билан жиҳозланган, кўргазма тахталари ўрнатилган. Деворий газеталар, жанговар варақалар ўз вақтида чиқиб турибди. Кўргазма тахталарида коллективлараро мусобақа якунлари ёритиб борилаяпти.

Лекин райондаги ҳамма хўжаликларда ҳам кўргазма агитация воситаларидан кенг фойдаланиляпти деб бўлмайди. Свердлов номли колхоз, Ленин номли қишлоқ матлубот жамияти, Гул ва Солдатский луб заводларида кўргазмали агитация аниқ бир мақсадга қаратилмаган. Ўрнатилган плакатлар ва осиб қўйилган шиорлар жозибасиз, давр талабларига жавоб бермайди. Янгийўлликларнинг қолоқларсиз ишлаш юзасидан бошлаган ташаббуслари, эллик центнерчилар ҳаракати кўргазмали агитация воситаларида ўз ифодасини топмаган. Луб заводларида эса бунинг устига деворий газеталар, жанговар варақалар чиқаришга эътиборсизлик билан қаралаяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қабул қилган қарорда асосий диққат-эътибор партиямиз XXV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашда кўргазмали агитациянинг ғоявий-бадиий савиясини, жанговарлиги ва таъсирчанлигини ошириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда кўргазмали агитация ролини кучайтириш лозимлиги алоҳида уқтирилган. Хўжаликлар бошланғич партия ташкилотлари ишини мана шу талаблар асосида ташкил этиб, кўргазмали агитация таъсир кучини янада ошириш тадбирларини кўришлари керак.

Б. ЙЎЛДОШЕВ,
«Ленин йўли» газетаси ходими.

«САФИМИЗДА БИРОНТА ҲАМ ҚОЛОҚ ҚОЛМАСИН»

ТОШКЕНТ тўқимачилар маданият саройида ана шу мавзуда кеча ўтказилди. Ёшларга касб эгаллашга, ўз ишининг усталари бўлиб етишишга кўмаклашган тантанали кеча қаҳрамонлари — мураббийлар муборакбод этилди. Шу кечада мураббийлар шаънига кўпгина самимий сўзлар айтилди. Сўнгра бадиий ҳаваскорлик тўгарагининг қатнашчилари уларга концерт қўйиб бердилар.

Социалистик мусобақани пропаганда қилиш соҳасида республика конкурси ғолибларидан бири бўлган Тошкент Тўқимачилар саройи планида мураббийларнинг кечаларини, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари билан учрашув кечалари, ишчилар синфи тўғрисида фильмлар фестиваллари ва бошқа кўпгина мароқли тадбирларни ўтказиш кўзда тутилган. Конкурснинг бошқа совриндорлари орасида пахта тозалаш саноати ходимларининг Бухородаги клуби, Намангандаги «Гулбоғ» совхозининг маданият саройи, Тошкент самолётсозларининг саройи бор.

(ЎзТАГ).

ТАШАББУСЛАР ҚАНОТИДА

«УЛУҒ Октябрь 50 йиллиги» номли 80-автобазанинг коллективи Олмалиқ саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг юкларини ташийди. КПСС XXV съезди қарорларидан илҳомланган ҳайдовчилар шу кунларда ўзаро социалистик мусобақани янада қизғин авж олдириб меҳнат қилишмоқда.

Ўнинчи беш йилликнинг бошланишидан фидокорона меҳнат қилаётган коллектив олти ойлик планга қўшимча бир неча минг тонна юк ташидилар. Шуниси қувончлики, қўшимча юкларнинг 60 проценти тежалган хомашё ҳисобига ташилди.

Автобаза ишчи ва хизматчилари самарадорлик ва сифат беш йиллигида янада баракали меҳнат қилишнинг тобора қулай усулларини излаб топишга ҳаракат қиляптилар. Корхонада ҳар ўн беш кунда «Илғорликнинг сири нимада?» мавзусида суҳбат кечалари уюштирилмоқда. Бу кечаларда пешқадамлар, кекса ва тажрибали ишчилар, малакали мутахассислар ўзларининг бой тажрибаларини ўртоқлашадилар. Бундай тадбирлар натижасида корхонада илғорлар сафи кенгаймоқда.

Шу йилнинг дастлабки ойларида З. Эргашева бошлиқ бригада азаматлари «Беш кунлик план тўрт кунда» шиори билан ишлаш ва ўнинчи беш йиллик топшириқларини тўрт йилда бажариш, меҳнат унумдорлигини кўзда тутилганига нисбатан 5 процент ўстириш ташаббуси билан чиққан эдилар. Ташаббус автобаза бўйлаб кенг қулоч ёзаркан, унга яна бир қувончли ташаббус қўшилиб кетди. 4-бригада меҳнаткашлари «Сифат ва самарадорлик йилларида ҳар бир бригада «Коммунистик меҳнат коллективи» номи учун курашсин» чақириғи билан чиқди. Бу иккала ташаббус ҳам автобаза коллективининг ғайратига ғайрат қўшди. Кўпгина бригадалар зиммага янада оширилган мажбуриятлар олди.

Ҳозирги вақтда корхонанинг 3 колоннаси ва 11 бригадаси беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари уддалаш ва «Коммунистик меҳнат коллективи» номини олиш учун қизғин курашяпти. Биринчи квартал якунига кўра, уч ойлик планни 40 процент ва ундан ошириб бажарган 1, 4, 8-бригада коллективлари ғолиблик байроғини қўлга киритишди.

Бир беш йилликда икки беш йиллик планларини бажариш ташаббусига автобазанинг 26 нафар ишчиси «лаббай» деб жавоб берди. Б. Юсупов, С. Абдуллаев, А. Сингатуллин, В. Егоров кабилар шулар жумласидан.

КПСС XXV съездида таъкидланганидек, мавжуд техника ва механизмларни такомиллаштириш, янгиларини жорий этиш, такомиллашган технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва қўллаш ўнинчи беш йилликнинг муҳим вазифасидир. Шуни ҳисобга олиб, автобазада эскирган механизм ва машиналарни янгиси билан алмаштириш ёки қайтадан капитал ремонт қилиш ишларига катта эътибор берилмоқда. Шу йилнинг ўзида 80 га яқин янги типдаги машина ва механизмларнинг ишга туширилиши мўлжалланмоқда. Бунинг натижасида меҳнат унумдорлиги тахминан 4 процент ортади.

Унумдорликни оширишда ремонтчиларнинг ҳам ҳиссаси катта. Н. Неспанов бошлиқ ремонтчи-слесарлар бригадаси аъзолари механизмларни ўз вақтида «аъло» сифатга ремонт қилишади. Деярли ҳар бир машина муддатидан илгари капитал ремонтдан чиқарилмоқда. Ремонтчилар ўтган ойларда пландан ташқари 20 га яқин юк ташиш машинасини ремонт қилдилар. Бунда комсомоллар алоҳида намуна кўрсатишди.

— Ёш ишчиларнинг илғорлар сафидан ўрин олишида ветеран ишчиларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда, — дейди комсомол ташкилоти етакчиси В. Турутова. — Корхонамизда мураббийлик ҳаракати яхши йўлга қўйилган. Кекса ишчилар ўзларининг бой иш тажрибаларини меҳнатга эндигина кириб келаётган ёшларга пухта ўргатишаяпти. Р. Эрназаров, М. Левицкий, А. Осин каби ветеранларнинг ўнлаб шогирдлари бор. Устозларига тенглашишга тинмай интилаётган А. Нажимов, В. Абдуллаев, В. Пўлатов сингари комсомоллар нормаларини мунтазам 140—150 процент бажаришяпти.

Ҳар ишда фидокорлик кўрсатаётган коллектив Бўстонлиқ районидаги 125-автобаза билан мусабақадош. Улар анча вақтдан бери ўзаро ҳамкорлик асосида меҳнат қилишмоқда. Мусобақадошлар бир-бирларининг корхоналарида бўлиб, техникадан намунали фойдаланиш, илғор иш усулларини излаб топишдаги янгиликларни ўрганадилар.

Автомобилчиларнинг бу йилги режалари янада улкан. Улар ўнинчи беш йилликнинг тўнғич йили планини 20 декабрда бажариб, планга қўшимча 30 минг тонна юк ташиш бўйича социалистик мажбурият олдилар. Коллектив бу янги маррани шараф билан эгаллашга астойдил ҳаракат қилмоқда.

А. АХМАДАЛИЕВ.

ТОШКЕНТ метросининг Собир Раҳимов станциясида дастлабки юз метр темирйўл қуриб битказилди. 1-махсус механизациялашган бошқарма ҳузурида темирйўл қурувчи участка ташкил этилди. Бу участка коллективи йил охиригача ўн километр ерости йўли қуради. Суратда: метронинг темирйўл қурилишида.

А. Горокрик фотоси (ЎзТАГ).

НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНА: РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ КОМПЛЕКС ПРОГРАММАСИ

ТОШКЕНТЛИКЛАР ЕРНИ ЯШНАТМОҚДА

Новгород областининг деҳқонларига кўмаклашиш учун келган ўзбек мелиораторлари Сольци районининг колхозлари билан совхозларига бу йил биринчи марта яшнатилган 542 гектар ерни тантанали вазиятда топширдилар. Усти ёпиқ дренажлар билан захи кетказилган далаларга дарҳол ем-хашак бўладиган экинлар экилди.

«Тошкент-2» механизациялаштирилган кўчма колоннанинг марказий қўрасида Александр Соломин раҳбарлик қилаётган зовур қазувчилардан иборат комсомол ёшлар бригадаси шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. Бригада ишчилари бир кунда нормадаги 328 метр ўрнига 600—700 метр зовур қувурини ётқизмоқдалар. Бригада аъзолари КПСС XXV съезди шарафига кунига бир ярим норма бажариш тўғрисида сўз берган эдилар. Юксак иш суръати ўшандан бери давом этиб келмоқда. Кунига бир ярим-икки норма бажариш эса, бу ердаги мураккаб об-ҳаво шароитларида осон эмас. Механизаторлар сурункасига ёмғир ёғиб туриши натижасида иш жойларини тез-тез ўзгартиришга мажбур бўлдилар. Ҳатто техникани бир жойдан иккинчи жойга олиб ўтиш мушкул бўлиб қолди.

Йигитларнинг эпчиллиги, техникани жуда яхши билиши, ўртоқлик ёрдами ва бир-бирига ўзаро мадад бериши қўл келди. Уларнинг ҳаммаси бир нечтадан касб-кор эгаси.

Мария Вдовинанинг зовурчилар бригадаси ҳам оғир шароитларда ишлашга қодирлигини исботлади. Экскаваторчилар Александр Семенов ва Василий Михайлов, бульдозерчилар Василий Плешаков, Петрас Эфимовас, Алексей Цветков ва бошқалар яхши меҳнат қилмоқдалар.

Қардош Ўзбекистондан келган кишилар жадал меҳнат қилмоқдалар. Улар ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили программасини муддатидан илгари бажаришга шошилмоқдалар.

В. ЧЕРНЯЕВ,
ТАСС мухбири.
Новгород области,
Сольци районни.

ОЛИЙ МАКТАБНИНГ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА ЁРДАМИ

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида тадқиқот ишларига сарфланган ҳар бир сўм ўтган йили ўн баравар кўп қопланди. Институт студентлари ва ўқитувчилари республика Қишлоқ хўжалиги, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари, лойиҳалаш сув хўжалиги ташкилотлари, колхозлар ва совхозлар билан тузган шартномаларни бажаришда иштирок этиб, ана шундай натижага эришдилар.

Институтда 40 идора, корхона ва хўжалик ташкилотлари билан 343 минг сўмлик ёки йиллик планда кўзда тутилганидан бир ярим баравар кўп шартномалар тузилди. Битимларнинг бир қисми ҳозирдаёқ амалга оширилди. «Средазспецавтоматика»нинг Тошкент филиали учун каналларни тозалашда ишлатиладиган сузувчи земснарядларга прибор конструкция қилинди. Бу автомат қазиб чиқарилган балчиқни ҳисобга олади, землесоснинг иш унумини ҳисоблайди. Студентлар «Амубухараканалстрой» бошқармасининг буюртмаси билан ана шундай приборларнинг 15 та комплектини тайёрламоқдалар. Сирдарё ҳавзасини ўрганиш материаллари тайёрланди. Сирдарё ҳавзасида жуда кўп каналлар, гидроиншоотлар, насос станциялари, сув омборлари бор. Тадқиқотдан кўзда тутилган мақсад—ана шу иншоотларни автомат тарзда бошқаришга ўтказишдир.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг студентлари деҳқонлар учун илмий асосланган ирригация—мелиорация комплексини тузиш, у ерда автоматикани жорий этиш учун Тошкент областидаги «Бўка» ва Сирдарё областидаги шоликор «СССР 50 йиллиги» совхозларининг пахта далаларини тадқиқ қилишга киришдилар.

(ЎзТАГ).

БАХТИМИЗ УЧУН КУРАШГАНЛАР

У ҒУЛОМ КАМОЛОВ ЭКАН...

«...Қўзғолончиларнинг тазйиқи остида казаклар отряди ва городовойлар чекиндилар ҳамда бошқарма биносига яшириниб олдилар, уни баррикадалар билан тўсдилар. Бошқарма биноси иккинчи марта қамал қилинди. Қамал ичида қолганлар телефон орқали ёрдам сўрадилар, лекин кўп вақт ўтмай алоқа узилиб қолди».

Ўзбекистон ССР тарихи, II том, Тошкент, 1971 й, 554 бет.

1916 йилдаги миллий-озодлик қўзғолони ҳақидаги китоблар, мақолалар ва архив ҳужжатлари билан танишаётганимизда 1916 йил 11(24) июнда Эски Тошкент полиция бошқармасига ҳужум тафсилотларига қизиққан эдик. Айниқса, полиция маҳкамаси телефон алоқасини қўзғолончилар томонидан узилгани ажабтовур ҳодиса эди. Чунки ўша вақтда бундай ишга фақат жасоратгина эмас, балки билим ва ўқув ҳам керак эди.

Куни кеча Ўзбекистон халқлари тарихи музейига топширилган 1916 йил қўзғолони иштирокчиларининг ҳужжат ва буюмларидан бу муаммога калит топдик.

...Ўшанда Эски шаҳарда ҳаёт ҳамон эски тарзда давом этар, хонлик давридан қолган тор ва пастқам кўчалар, қатор, бир-бирига уланиб кетган кулбаларда юз мингдан зиёд аҳоли турмуши кундан-кунга тобора оғирлашиб борарди. Оқ подшо урушарди ва бу урушнинг бутун оғирлиги шу меҳнаткаш, косибдўзу-ҳунарманд, мардикору-чорикор бошига тушган эди.

Ўлганнинг устига тепган қилиб мардикор олиш ҳақидаги «зоти олий» фармони эшитилди. Бу шум хабар юракларга ваҳма солди.

Рўзғорга энди нима бўлади? Ким бу турмуш халтасини елкага осади? Боқувчисиз қолган оилаларнинг турмуши не кечади?

Соат еттига бонг урганда Тошкентнинг эски шаҳар полиция бошқармаси жойлашган бино олдида тумонат одам тўпланди. Уларнинг орасида чолу-кампир, ёшу-яланглар ҳам кўзга ташланарди.

— Тўрани чақир буёққа!

Халойиқ денгиздек чайқалиб ҳаракатга келди. Бинонинг ёғоч панжаралари олдида тизилган миршаблар бир-бирларига хавотирланиб қарашди. Улардан бири ваҳимасини яшириб, бақирди.

— Фақат элликбошилар кирсин! Қолганларга рухсат йўқ! Халойиқ бир зум жимди, лекин шу топ яна дадил овозлар эшитилди.

— Урушга бормаймиз!

— Болаларимизни юборгандан кўра, шу ерда ўлганимиз яхши. Бу сўзлар аланга бўлиб ёнаётган оломон ғазабига-ғазаб қўшди.

Миршаблардан бири алланималарнидир бақириб одамлар боши узра қамчи ўйнатди. Аммо шу заҳоти уни қўлидан тортиб ерга ағдаришди. Устма-уст мушт ёмғири остида қолган миршабга ёрдам учун иккинчиси тўппонча кўтариб халойиққа интилди. Лекин кимнингдир кучли қўли тўппончани уриб туширди. Ғазабланган йигитлар ўзларини унга ташлаб ерга ағдаришди. Панжаралар оломон сиқувига бардош беролмай ағдарилди. Маҳкама ичкарисига қудратли оқим отилиб кирди.

Ичкаридан миршаблар қуршовида полиция бошлиғи вазифасини ўтовчи титиляр маслаҳатчи Мочалов, пристав Харчов ва полиция бошқармаси котиби Трентовиус кўринди.

Атрофни бир зум сукут босди. Сўнг оломоннинг кучли ҳайқириғи янгради.

— Болаларимизни бермаймиз!

— Фармон бекор қилинсин!

— Фармон бекор қилинсин!

Бир сўзини икки қилишга ўрганмаган Мочаловнинг ранги бўзарди. Дағдаға билан қўлини пахса қилди.

—Император ҳазрати олийларининг фармони қонун. У бажарилиши лозим.

Бунга жавобан ўртани ёриб паранжили аёллар олдинга ташланишди. Мочалов тўппончасига ёпишди. Ўқ овози янграб аёллардан бири йиқилди.

Аёллар фарёди халойиққа яшин ургандай таъсир қилди.

Одамлар ўзларини ичкарига уришди. Қўлларига тушган бир миршаб ва маҳкама котиби Трентовиусни ёқасидан хиппа бўғиб оломонга ташлашди ва улар ўша заҳоти тирик денгиз қаърида йўқолди.

Кетма-кет ўқ овозлари эшитилди. Мочалов ва қолган миршаблар ичкарида беркиниб отишма бошлашди. Шу вақтда ташқаридан от дукурлари эшитилиб полиция бошлиғи подполковник Колесников билан беш казак кўринди. Икки тарафдан отишма остида қолган халойиқ орқага тисланди. Казаклар Мочалов яширинган бино ичига кириб кетишди.

Бинодан кетма-кет ўт ёғилаётганига қарамай, халойиқ яна уни зич қуршаб олди.

— Қўнғироғини уз! Миршабни бос!

Ўрта ёшлардаги бир киши бино рўпарасида қад кўтарган симёғочга яқинлашди. Кимдир унга елка эгди.

— Узинг лаънатини! Балли уста!

Ўқлар визиллаб учаётганига қарамай, улар бу ишни астойдил, жон-жаҳдлари билан бажаришди.

* * *

— Бу киши менинг отам Ғулом Камолов эди. Маҳалла аҳли уларни уста мулло Ғулом деярди.

Мўйсафиднинг қўллари титраб, кўзлари ёшланди. Чуқур нафас олиб ҳикоясини давом эттирди.

— Орадан 60 йил ўтган бўлса-да ҳануз кўз олдимда жонланиб турибди. Отам телефон симларини узиб ташлаганда ёнларида турардим. Улар одамларга адолатсизлик ҳақида гапирдилар. Анча сўзамол эдилар. Маҳалладаги билимдонлар ҳам уйимизга келиб отам билан масала ечишарди.

Ўшанда мен ўн олти ёшда эдим. Рус-тузем мактабида ўқиб, савдогар бой Ғойибназар Ғофурбоев қўлида хизматкорлик қилардим.

Бир кун ишдан келаётсам эски шаҳар растасида қатор одамлар таъзим билан эгилиб туришибди. Нима экан дея мен атрофга қарасам, бир неча миршаблар билан Мочалов келаяпти. Бир вақт миршаблардан биттаси мени ушлаб, ерга ётқизди. Кейин оғир қамчиси билан савалаб кетди. Ўрнимдан туролмай қолдим. Кейин билсам, Мочалов таъзим қилмаганим учун шундай буюрган экан. Тўрт ойча уйда ётганман. Отам ўшанда жуда хафа бўлиб кетган эдилар. Шунинг учун ҳам ўшанда дилларини одамларга тўкиб, миршабларни савалашда бошқош бўлдилар.

Мўйсафид тугунни аста ечиб ундан чакмон, белбоғ, уста аррасини олди.

— Отам ғишт терувчи уста бўлганлар. Уларни ёдгорлик сифатида сақлаб келардик.

— Кейин-чи, нима бўлди?

— Маҳкамадагилар бизни ўққа тутишди. Ёнимдаги таниш йигит Абдусамат ва бир паранжили аёл ўқ еб йиқилишди. Отамлани олдинги қатордаги ҳужумчилар олдида кўрдим. Кейин миршаблар, юнкерлар ва анча отлиқ казаклар Шайхантовурдан бостириб келиб қолди. Атроф ола-тасир бўлиб отамни кўрмай қолибман. Қандай уйга етиб келганимни ҳам билмайман. Эртасига отамиз кўплар қатори қамалиб ўлим жазосига ҳукм этилганини эшитдик. Турмага қўйишмади. Яна бир гал овқат кўтариб борсак, ҳукм ўзгариб ўлим жазоси беш йил каторга билан алмашганини билдик. Отамни оёқ-қўлларига кишан солинган ҳолда кўриб ойим иккимиз додлаб юбордик. Революциядан сўнг, отам кўплар қатори озод бўлдилар. Отам келганини Абдуқодир деган ошнам хабар қилди. Ишни ташлаб уйга югурдим.

* * *

Маҳмуд ака Ғуломов отаси Ғулом Камолов (1863—1941 йиллар) ҳужжатларини ҳам топширди. Улар орасида Ўзбекистон ССР Марказий Ижроия Комитетининг 1936 йил 2 августдаги мажлисидан кўчирма ҳам бор. Унда 1916 йил қўзғолонидаги фаол иштироки учун Тошкент шаҳари бўйича Ғулом Камоловга 350 сўм миқдорда шахсий пенсия тайинлаш ва 1500 сўм бир йўла нафақа бериш ҳақида қарор қилингани баён этилган.

Ғулом Камоловнинг рафиқаси Тожихон опа 97 ёшида вафот этган. Маҳмуд акадан ташқари уларнинг яна уч фарзандлари бор эди. Маҳамаджон 1941 йилда халок бўлган, қизлари Умри 60 ёшида ўтган йили вафот этди. Қизлари Меҳри ҳозирда ҳаёт 90 ёшда, Маҳмуд ака эса 76 ёшда.

Қўзғолончи ҳамшаҳаримизнинг саккиз невараси, ўндан зиёд чевараси Тошкентда яшашади.

Ғулом Камолов миллий озодлик қўзғолонидан сўнг, чор суди томонидан қамоққа олиниб ўлимга маҳкум этилган юз тошкентлик фидокорлардан бири сифатида унинг номи шаҳримиз тарихи олтин саҳифаларида қолди.

Ҳ. СОДИҚОВ,
тарих фанлари кандидати.

МУЗЕЙГА ФАХРИЙ ЁРЛИҚ

ЗАВОД тарихи музейи экспонатларга бой. Айниқса, корхонада қарор топган революцион ва жанговар меҳнат эстафетаси анъаналарини акс эттирувчи экспонатлар анчагина.

«Октябрь революцияси» номли тепловоз-вагон ремонти заводи ҳузуридаги музей коллективининг экспонатларни тўплашда ва анъаналарни кенг пропаганда қилишдаги фаолияти Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги томонидан юқори баҳоланди. Музей бу министрлик ва маданият ходимлари касаба союзи республика комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

● ЕМ-ХАШАК мўл-кўллиги учун курашаётган Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз маккажўхорикорлари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида зиммаларига янги мажбурият олган ҳолда меҳнат қилмоқдалар. Совхозда ўрим-йиғимга пухта тайёргарлик билан киришилди. Ҳозирги кунда барча техника воситалари ўримга сафарбар этилган. Комбайнчилар ўзаро мусобақалашиб ишламоқдалар. Ҳар гектар ердан пландаги 250 ўрнига 450 центнердан кўкпоя йиғиштириб олинмоқда. Суратларда: (ўнгда) илғор комбайнчи Н. Мандрикин. (Чапда) маккажўхори ўрими пайти.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

САРАТОН. Июль қуёши саҳий далаларга олов пуркаб, борлиқни қиздиради. Уфққа туташиб кетган чексиз пахтазорларда жазирама иссиқ билан баҳс бойлашгандек чопиқ тракторлари бир маромда сузиб юрибди. Яхлит-яхлит карталарнинг у ер-бу ерида пешонасини тангиб олган миришкор сувчилар кўзга ташланади.

Ям-яшил пахтазорга суқланиб боқасан киши. Бир текис мавж уриб ривожланаётган ниҳоллардаги ҳосил нишоналарини кўриб кўз қувонади. Ғўзалардаги оқ, сариқ, қизил рангли гуллар, эндигина ниш ура бошлаган шоналар, кўзга баралла ташланиб қолган уч-тўрт кўсак пахтакорнинг сермашаққат меҳнати қийматини кўз-кўз қилаётгандек.

Бригада бошлиғи Носир Алимовни сувчилар меҳнат қилаётган картада учратолмай, агрегатлар овози келаётган ён пайкал томон юрдик. Бу ерда ҳам ҳар бир ғўза тупида мана мен деб турган баракали ҳосил чўғини кўриб, бригада аҳлининг ғайрат-шижоатига, пахтачилик соҳасидаги омилкорлигига қойил қолдик.

— Фақат бизнинг бригадамиз далаларидагина эмас, —дейди Н. Алимов камтарлик билан,— бу йил ҳамма ерда ҳам ғўзанинг авжи баланд, ҳосил чўғи мўл. Биз ўтган йили 38 центнердан ҳосил кўтарган эдик. Бу йилги аҳдимиз янада юксак. Йил бошидан 45 центнер юзасидан мажбурият олдик. 96 гектар ерда деҳқончилик қиляпмиз. Ҳар гектар ерда 140—150 минг тупдан кўчат сақлаб қолишга эришдик. Шунга яраша парвариш ишларини ҳам аниқ режа асосида олиб бораяпмиз. Мақсадимиз машина терими бошлангунга қадар ана шу кўчатнинг ҳаммасини нобуд қилмай сақлаб қолишдир. Ҳозир далаларимизда биронта ҳам бегона ўт йўқ.

Ҳозирги кунга қадар барча майдондаги ғўзалар уч марта комплекс ишловдан чиқарилди. Бригадамизнинг моҳир механизатори Расул Аҳмедов ғўза қатор ораларига ишлов беришни йиғим-терим даврига қадар бўшаштирмай давом эттириш режаси билан иш юритмоқда.

Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхозидаги мавжуд 32 та пахтачилик бригадасида дала ишлари социалистик мусобақа асосида олиб борилмоқда. Ўзаро беллашувнинг асосий шиори бутун куч ва техника воситаларини ғўза парваришига тўла сафарбар этиб, июль ойида ҳосилга-ҳосил қўшишдир. Айни кунларда эллик центнерчилар ташаббусига қўшилган З. Баратов, У. Исмоилов, М. Рафиев, Ш. Бойназаровлар бошлиқ бригадалар қатори Н. Алимов бошлиқ бригада коллективи ҳам мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Мусобақа якунлари тез-тез кўриб чиқилиб, ғолиблар ўз вақтида ҳам маънавий, ҳам моддий рағбатлантириб борилаётганлиги туфайли ҳар кунги меҳнат яхши самаралар беряпти. Ҳозир бир текис ривожланаётган ғўзаларда уч-тўрттадан бўлиқ кўсак санаш мумкин. Бу бригада аҳлининг йиғим-теримда мўлжалланган маррани муваффақият билан эгаллашидан далолат бериб турибди.

Т. УСМОНОВ,
Бекобод район, «Партия XXV съезди» совхози.

ИРРИГАЦИЯ ТАРИХИГА ОИД МОНОГРАФИЯ

Ҳозир республикамизда қарийб 900 йирик суғориш системаси бўлиб, уларда 22 мингдан ортиқ гидротехник иншоотлар ишламоқда. Сўнгги 20—30 йил мобайнида қуриб ишга туширилган 57 та йирик магистрал каналларнинг узунлиги 3 минг 374 километрга, коллектор-дренаж тармоқларининг умумий узунлиги қарийиб 3200 километрга етади. Кейинги 10 йил ичида 500 минг гектардан ортиқроқ суғориладиган экин майдонларнинг сув билан таъминланиши тубдан яхшиланди. Партия ва ҳукуматимиз қишлоқ хўжалигининг асоси ҳисобланган ирригация ва мелиорация ишларини янада такомиллаштиришнинг улуғвор режаларини тузиб чиқдилар. Қишлоқ хўжалигини ва айниқса пахтачиликни ривожлантиришда ирригация ва мелиорация қурилиши ишларида тўпланган бой тажрибаларни ўрганиш муҳим аҳамиятга эгадир.

Бу соҳада республикамизда энг йирик суғориш воҳаларидан бири бўлган Тошкент ирригацияси тарихини ва унинг асосий суғориш манбаи ҳисобланган Бўзсув суғориш системаси тарихини ўрганишда яқинда Ўзбекистон ССР «Фан» нашриётида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Я. Г. Ғуломов таҳрири остида босилиб чиққан Абдуғофур Набиевнинг «Тошкент воҳасини суғориш тарихидан» монографияси муҳим роль ўйнайди.

Совет ҳокимияти йилларида Тошкент воҳаси меҳнаткашлари ирригация шохобчаларини тиклаш ва ривожлантиришда, уларни инженерлик асосида қайта қуришда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Тошкент воҳаси ирригацияси инженерлик асосида қурилган, қисман автоматика ва телемеханика билан бошқарилаётган системалар, гигант гидротехника иншоатлари Бўзсув каскади комплексидан иборат сув хўжалигига айланди.

Монографиянинг кириш қисмида кўрсатиб ўтилганидек, совет ҳокимияти йилларида Тошкент области территориясида вужудга келган барча каналларнинг узунлиги 3175 километрни ташкил этади. Мавжуд ирригация тармоқлари 3100 та замонавий гидротехника иншоотлари билан жиҳозланганлиги ҳам кўрсатиб ўтилади.

Мазкур монографияда Октябрь Социалистик революцияси ғалабасидан бошлаб, 1945 йилгача бўлган даврда Чирчиқ ўнг соҳили ирригациясининг ривожланиш тарихи баён қилинади. Автор Тошкент воҳасининг суғорилиш тарихини ўрганишнинг актуаллиги, тарихий адабиётларда етарли ёритилмаганлигини қайд қилиб ўтади.

Тошкент области меҳнаткашларининг сув учун олиб борган кураши, унинг узоқ йиллар давомида яратган ажойиб суғориш техникаси ва совет сув хўжалигининг ривожланиш тарихи масалаларини олим ишонарли фактлар асосида ёритиб бера олган.

Монографиянинг биринчи боби Тошкент воҳаси ирригациясини тиклаш ва қайта қуриш йўлидаги дастлабки тадбирларига бағишланган. Унда Тошкент воҳаси Чирчиқ ўнг қирғоғининг географик шароити ва гидрографиясига қисқача характеристика берилиб, воҳа ирригация хўжалигини ташкил этишда халқ ташаббускорлиги, Бўзсув системасини тартибга солиш йўлидаги дастлабки тадбирлар тўла ёритилади.

Чирчиқ ўнг қирғоқ ирригация системаси Чирчиқнинг соҳилидаги Искандар қишлоғидан шимоли шарққа қараб чўзилган бўлиб, у ўзининг географик шароити ва гидрогеологияси билан Чирчиқ ҳавзасининг ажралмас бир қисмини ташкил этади. Унинг территорияси шимоли-шарқ томондан Чирчиқ дарёси ёқалаб, Искандар қишлоғига қадар, шимоли-ғарбида эса Келес ва Қоржонтов тоғ тизмалари ҳамда Келес дарёси билан то Сирдарёгача боради. Жанубий ғарбида Сирдарё билан чегараланади. Ўнг қирғоқ суғориш системасининг барча катта-кичик ариқ ва каналларининг сув манбаи Чирчиқ дарёси ҳисобланади. Чирчиқ дарёси ҳозир 44 та катта-кичик ариқ ва каналларга сув беради, шундан 13 таси ўнг қирғоқни ва 31 таси чап қирғоқдаги майдонларни суғоради.

Революция арафасида Тошкент воҳасидаги мавжуд ирригация тармоқлари ниҳоят ачинарли аҳволда эди. 1917—1918 йилларда ирригация иншоотлари катта зарар кўрди. Натижада Чирчиқ дарёси сувидан суғориладиган катта-катта экин майдонлари ташландиқ ҳолга тушиб қолди.

Совет ҳокимияти ўрнатилгандан 1922 йилга қадар Тошкент воҳасининг сув хўжалигини тиклаш борасида олиб борилган асосий тадбирлар мавжуд суғориш тармоқларини тозалаш ва маҳаллий типдаги тўғонларни ремонт қилишга қаратилган бўлса, 1923 йилдан бошлаб суғориш системаларини қайта қуриш ва каналларни гидротехник иншоотлар билан мустаҳкамлашга киришилди. Хулоса қилиб айтганда, 1917—1924 йилларда Тошкент воҳаси Чирчиқ ўнг қирғоғи ирригация тармоқларида Совет ҳукумати ва халқ ташаббуси билан ўтказилган тадбирлар туфайли мавжуд ирригация иншоотлари тартибга солинди.

ТАҚРИЗ

Монографиянинг II-боби — «Социализм қурилиши даврида Тошкент воҳаси ирригацияси» деб аталиб, унда мелиоратив ширкатларнинг ташкил этилиши, Чирчиқ ўнг қирғоғи суғориш системасининг ташкил этилиши ва Улуғ Ватан уруши даврида қурилган Шимолий Тошкент канали ҳамда янги ерларни ўзлаштириш тўла ёритилади.

Тошкент воҳаси ирригациясини қайта қуриш учун ер-сув ислоҳати, яъни 1925—1927 йилларда давлат фондидан 27321845 сўм, ер-сув ислоҳати фондидан 89841364 сўм ва мелиоратив ширкатлар фондидан 22232075 сўм маблағ сарфланди. Ер-сув ислоҳати ўтказилган 1925—1926 ва 1926—1927 йиллар давомида Тошкент округида 8618 гектар янги ва ташландиқ ерлар ўзлаштирилди.

Социалистик кооперациянинг ўзига хос формаларидан бири ҳисобланган мелиоратив ширкатлар Тошкент округида 1923 йилдан бошлаб ташкил этилабошланди. 1928 йилда Тошкент округи ижроия комитети қарорига асосан 2500 хўжаликни бирлаштирган 7000 гектар ерга эга бўлган 4 та мелиоратив ширкат ташкил этилди. Бу мелиоратив ширкатларнинг 3 таси Юқори Чирчиқ районидаги Оқғаний, Юлиқ, Болта ва Хон ариқларида ва биттаси Янгиариқ системасида, булардан ташқари Пискент районида учта ширкат ташкил этилди. Улар суғориш тармоқларининг ишини яхшилаш ва экин майдонларини кенгайтириш билан бирга деҳқон хўжаликларининг моддий-маданий турмуш шароитини яхшилашда катта ёрдам берди. 1928 йилга келиб мелиоратив ширкатлар ўрнида коллектив хўжаликлар ташкил этилабошланди.

Биринчи беш йилликда Чирчиқ, Оҳангарон ва Келес суғориш тармоқларини қайта қуриш асосий вазифалардан бири эди. Бутуниттифоқ сув комитети (Всекомвод) қошидаги олий сув техник совети Чирчиқ ҳавзаси, умуман Тошкент воҳасидаги баҳорги ва кузги сув танқислигига барҳам бериш ҳамда Чирчиқ сувидан суғориш мақсадида тўлиқ фойдаланиш ва яқин келажакда воҳада 492000 гектар янги ер ўзлаштириш лойиҳаси ишлаб чиқилди ва унинг амалга оширилиши фактлар асосида кўрсатиб берилган. Автор биринчи ва айниқса иккинчи бешйиллик планни бажариш учун кураш, стахановчилик ҳаракатининг вужудга келиши ва унинг ривожланишини тўла кўрсатиб ўтади.

Воҳадаги янги ерларни ўзлаштиришда Шимолий Тошкент каналининг қурилиши катта аҳамиятга эга бўлди. 1942 йилнинг январида Шимолий Тошкент каналининг қайта ишлаб чиқилган лойиҳаси техник жиҳатдан узил-кесил тугалланиб, амалга ошириш учун тасдиқланди. Лойиҳада юқори—Шимолий каналнi қазиш учун биринчи навбатда 2159 минг кубометр ва қуйи Шимолий канални қазиш учун 6135 минг кубометр тупроқ ишларини бажариш ва 28847,5 минг сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилган эди.

Шимолий Тошкент каналининг курувчилари ва инженер-техник ходимлари об-ҳаво шароитининг ниҳоятда оғир бўлишига қарамай фидокорона меҳнат қилиб, икки ой ичида 96 километр узунликдаги канални қазиб бўлдилар. Мазкур 55 километрлик юқори ва 41 километрлик қуйи-шимолий магистрал каналда ҳаммаси бўлиб 7163 та иншоот, шундан 50 та катта тупроқ дамба ва 2 та йирик бош иншоот барпо этилди. Шимолий Тошкент каналининг қурилиши фронт ва фронт орқаси бирлигининг мустаҳкам эканлигини, совет халқининг коммунистик партия атрофига маҳкам жипслашганлигини, республикамиз меҳнаткашларининг ўз социалистик ватанларига бениҳоя содиқ эканликларини яна бир марта намойиш қилди. Шимолий Тошкент каналининг қурилиши ўша йилнинг ўзидаёқ 15 минг гектар ерни ўзлаштиришга имкон берди.

Монография охирида Чирчиқ ўнг қирғоғи ирригация системаси ҳозир республикамизда замонавий улкан суғориш иншоотлари билан жиҳозланган энг йирик суғориш тармоқларидан бири эканлиги айтилиб, унда 2 та йирик тўғон, 22 та гидроэлектр станцияси, битта сув омбори, узунлиги 3175 километр бўлган хўжаликлараро каналлар ҳамда узунлиги 1543,8 километрлик хўжаликлараро коллекторлар ишлаб турганлиги кўрсатиб ўтилади. Ана шу ирригация тармоқларида 3100 та замонавий гидротехник иншоотлар барпо этилган бўлиб, улар областнинг 347527 гектар экин майдонини сув билан таъминлаб турибди.

Монография архив материаллари, ирригация ва мелиорацияга доир босилиб чиққан адабиётлар асосида ҳаммага тушунарли тилда ёзилган. Китоб ирригация ва мелиорация ишлари ва суғориш тарихи билан шуғулланувчи мутахассислар, илмий ходимлар, агитатор ва пропагандистлар учун фойдали қўлланма бўлиб хизмат қилади.

Ғ. РАШИДОВ,
тарих фанлари доктори, профессор.

Н. БЕКНАЗАРОВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

«ПАУЗА» ТУБ БЕРАДИ

Тақсимлаш электр тармоғидаги шикастланган жойни топиш уни тузатишдан кўра қийинроқ бўлади. Бунда шикастланган участкани тез ўчириш жуда муҳим. «Пауза» деган янги қурилма худди шундай участкани автоматик тарзда аниқлашга хизмат қилади.

«Пауза»дан қишлоқ электр тармоқларида фойдаланиш электр энергия билан узлуксиз таъминлаш проблемасини тўла ҳал этишга ёрдам берди. Бу қурилма СССР Халқ хўжалиги ютуқлари Виставкасининг «Электротехника» павильонида намойиш қилинмоқда.

Р. ГОНЧАРОВ.

«ДИАҒНОЗ» МАШИНАГА ДИАГНОЗ ҚЎЯДИ

Автомобилни доимо синчиклаб қараб туриш керак. Машиналарнинг техникавий ҳолати қандай диагноз қилинади? Одатда оператор қўли билан турли иш режимларини белгилайди, асбоблар кўрсатган натижаларни ёзиб олади, уларни баҳолайди ва ўз хулосасини чиқаради.

Қозон мутахассислари яратган «Диагноз» комплекси бу ишда субъектив омилни бутунлай соқит этади. Автомобиль ўнлаб параметр бўйича текширилади, ёзув машинкаси эса натижаларини бланкага қайд қилади. Бунда «қусурли» ҳолатлар қизил шрифт билан ёзилади. Ҳатто электрон ҳисоблаш машинаси биронта механизмнинг ишдан чиқишини ҳам прогноз қила олади.

«Диагноз» битта юк автомашинасини 25 минутда текшириб чиқади. Комплекс енгил машиналарни ҳам текшириб беради.

Янгилик СССР Халқ хўжалиги ютуқлари Виставкасининг «Автоматика, телемеханика ва алоқадан транспорт ишларида фойдаланиш» тематик кўргазмасида намойиш қилинмоқда.

О. ПАВЛОВ,
(ТАСС).

Дунё овози
чет эл хабарлари

ШВЕЙЦАРИЯ МЕҲНАТ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ ҚОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИНИНГ БАЁНОТИ

ЖЕНЕВА. Швейцария Меҳнат партияси Марказий Комитетининг секретари А. Маньен Европа коммунистик ва ишчи партияларининг конференциясида коммунистларнинг халқаро бирдамлиги намойиш қилиб кўрсатилганлиги муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев ўзларининг принципиал, реалистик ва конкрет таклифлари билан конференциянинг муваффақиятига ва Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи актида қайд этилган аҳдномаларни тўла-тўкис амалга ошириш учун зарур бўлган ҳаракатларнинг истиқболли бўлиб чиқишини таъминлашга жуда муҳим ҳисса қўшдилар. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш эса тинчлик кучларининг катта ғалабаси бўлди.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МУСТАҲКАМ ҲАМКОРЛИК

ВАРШАВА. Польшада энг катта, бир кеча кундузда 18 минг тонна кўмир қазиб чиқарувчи «Земловит» шахтасида Совет Иттифоқидан олинган механикалашган комплекслар ишлатилмоқда. Ҳозирги вақтда Польша тошкўмир саноатида бундай комплексларнинг сони 170 тадан ошди. Кончилар йил охиригача яна 20 дан кўп юксак унумли комплекслар оладилар.

МЕҲНАТ ҒАЛАБАЛАРИ

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасидаги барча йирик корхоналарнинг коллективлари социалистик мусобақани тобора авж олдириш тўғрисида Германия Бирлашган Социалистик партияси XI съездининг қарорларини ва республика касаба союзларининг яқинда эълон қилинган чақириғини баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Дрезден округида «Эльбтальверк» заводи токарларидан Хорст Франк билан Герд Пфайфернинг номлари бутун мамлакатда шуҳрат қозонган. Икки миллион киши уларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаб чиқди. Бу токарлар бундан 4 йил муқаддам барча имкониятлардан фойдаланиб шахсий ижодий планлар билан ишлашни таклиф қилган эдилар. Натижада Х. Франк билан Г. Пфайфер бир неча йил ичида меҳнат унумдорлигини 17 процент оширдилар.

ИНДУСТРЛАШТИРИШ ЙЎЛИ

ПРАГА. Словакия миллий кенгаши 1976—1980 йилларга мўлжалланган олтинчи беш йиллик халқ хўжалик планини тасдиқлади. План бутун экономика ва биринчи навбатда унинг етакчи тармоқлари — энергетика, машинасозлик, химия саноатини муттасил ва тез ривожлантиришни назарда тутади.

Шу беш йил ичида саноат ишлаб чиқариши 44 процентдан зиёд кўпаяди. Республика кенг кўламда индустрия қурилишини, иқтисодий ва социал ривожланиш даражаси жиҳатидан чехия социалистик республикасига етиб олишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бунинг учун 50 дан зиёд йирик саноат корхоналари қуриш кўзда тутилади.

ЭНГ ЯНГИ МЕТОДЛАР

СОФИЯ. Болгария Медицина фанлари академиясининг офтальмология кафедрасида республика лазер лабораторияси очилди. Бу ерда лазер нури ёрдамида кўз гавҳари томирларини ва уларнинг яллиғланиш касаллиги, глаукома ва кўр қилиб қўядиган бошқа касалликлар совет мутахассисларининг тажрибаси асосида даволанади.

Болгария врачлари шундай касалликларнинг олдини олиш учун даволаш ва диагностиканинг бошқа замонавий методларидан, шу жумладан фото нур, гавҳарни кўчириб ўтказиш, ультратовушдан, биоэлектр импульслар билан текшириш методларидан фойдаланмоқдалар.

(ТАСС).

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

ГАВАНА. Куба Компартияси I съездига бағишланган социалистик мусобақа ғолиблари — ишлаб чиқариш илғорларидан бир группасига — Меҳнат Миллий қаҳрамони деган юксак унвон берилди. Мукофотланганлар орасида саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарининг, аҳолига хизмат қилувчи комбинатларнинг вакиллари, маданият, санъат, маориф, соғлиқни сақлаш ва транспорт ходимлари бор.

НЬЮ-ЙОРК. Колорадо штатидаги Гранд-вэлли атрофидаги ўрмонларда бир неча кундан бери ёнғин давом этмоқда. Жазирама иссиқ ва каттиқ шамол алангани атроф теваракка ёймоқда. Ҳозиргача 1.000 акрдан кўп ўрмонзор куйиб кул бўлди. 300 га яқин ўт ўчирувчи ҳар қанча уринсалар ҳам ёнғинни ўчира олмаяпти. Натижада ёнғиндан тўрт киши ўлди, ярадорлар ҳам бор.

ҚОБУЛ. Афғонистон —Совет аралаш транспорт-экспедиция жамияти ишга киришди. Бу жамият экспорт-импорт товарлари, шунингдек Афғонистон территорияси орқали юбориладиган юкларни ташиш масалалари билан шуғулланади.

(ТАСС).

Республикачилар съезди арафасида

ВАШИНГТОН, 19 июль. ТАСС мухбири В. Ган хабар беради: Республикачилар партияси унинг миллий съездига делегатларни кўрсатиш тамом бўлди. Шу съездда АҚШ президентлигига республикачилар номзоди расмий равишда белгиланади.

Коннектикут ва Юта штатларида съезд делегатлигига охирги сайлов бўлиб ўтди. Президент Ж. Фордни Коннектикут делегациясининг брача аъзолари, Юта штатида Р. Рейган номзодини қўллаб-қувватладилар. ЮПИ агентлигининг ҳисоблаб чиқишича, ҳозирги вақтда Ж. Форд ҳаммаси бўлиб съезд делегатларидан 1098 кишининг овозига эга. Унинг рақиби учун 1062 делегат овоз берди. Съездда номзодни кўрсатиш учун 1130 делегат овоз бериши керак.

Шундай қилиб республикачиларнинг президентликка даъво қилаётган номзодларидан бирортаси ҳам тегишли миқдорда овозга эга эмас. Обзорчилар съездгача қолган вақт ичида Ж. Форд билан Р. Рейган ўртасидаги сайлов кураши 99 делегат овозини олиш учун курашга қаратилади. Бу делегатлар ҳозиргача рақиблардан бирортасини узил-кесил танлаб олганларича йўқ, демоқдалар.

ЯНА ПОРТЛОВЧИ МОДДА БИЛАН ҚЎЛГА ТУШДИЛАР

ДЕҲЛИ, 19 июль. (ТАСС). Ҳиндистондаги Махараштра штатининг бош министри Ш. Б. Чаван штатнинг қонун чиқарувчи мажлисида айтишича, Бомбайда бир группа кишилар кўп миқдордаги портловчи модда билан қўлга тушганлар. Уларнинг ҳаммаси қамоққа олинган. «Нью эйж» газетасининг хабар қилишича, қамоққа олинганларнинг ҳаммаси ўнг партиялардан бирига мансуб бўлиб, таъқиқланган ярим фашист Ананда Марг ташкилоти билан мустаҳкам алоқа боғлаб турган. Улар орасида ярим ҳарбий миллатчи Шив Сена ташкилотига алоқадор бомбайлик катта бир бизнесмен ҳам бор.

Шу билан ички хавфсизлик органлари ҳукуматга қарши унсурлар қўлидаги портловчи моддаларни бир неча бор мусодара қилдилар. Яқинда Ички ишлар давлат министри Ум Мехта Бош министр Индира Ганди Банорас шаҳрига келган вақтда шу шаҳар яқинидаги йўл изини ва бир қанча кўприкларни портлатмоқчи бўлган экстремистларнинг фитнаси тергов қилиб бўлинганлигини эълон қилди. Банорасга жўнатилай деб турган портловчи модда топиб олингач шу фитна фош қилинган эди.

ВЕНГРИЯ. Шольта районида совет мутахассисларининг яқиндан ёрдами билан баландлиги қарийб 300 метр келадиган радио минора қурилмоқда. Суратда: қурилиш майдончасини кўриб турибсиз. МТИ—ТАСС фотоси.

УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ КУЧАЙТИРИЛМОҚДА

БАЙРУТ, 19 июль. (ТАСС). Ливанда тангликни сиёсий жиҳатдан ҳал этиш ишида тараққиёт бўлмаган бир шароитда уруш ҳаракатларининг кучайганлиги сезилмоқда.

Фаластинлик қочоқлар яшаётган Байрутдаги Телл-Заатар лагерининг ҳимоячилари кеча ўнг христиан кучларининг олтмишинчи ҳужумини даф этдилар. Бу кучлар сўнгги 26 кун давомида лагерни қўлга олишга ва йўқ қилиб ташлашга уринмоқдалар. Ўнг кучлар Телл-Заатарни тўп, миномет ва ракетадан ваҳшиёна ўққа тутганларидан кейин навбатдаги ҳужумни бошладилар.

Шимолий Ливандаги Триполи шаҳри яқинида ҳам шиддатли жанглар давом этди. Ўнг христиан отрядлар миллий-ватанпарвар кучлар назорат қилиб турган шаҳарга сари жануб томондан бир оз олға силжишга муваффақ бўлдилар. Байрутда чиқадиган газеталарининг хабарларига қараганда, Ливанда жойлашган Сурия қўшинлари Триполидан шимолроқдаги фаластинликларнинг Наҳр Ал-Барид лагерини қамал қилиб, шаҳарни ўққа тутишни давом эттирмоқдалар. «Орьян-жур» газетасининг ёзишича, Сурия қўшинлари Байрут—Дамашқ автомагистралида жойлашган Сафар шаҳри районидаги ўз позицияларини мустаҳкамламоқда.

Шу билан бирга Фаластин озодлик ҳаракати раҳбарларидан бири Ф. Ал-Каддумининг айтишича, Сурия қўшинларининг Сайда ва Софар шаҳарларидан тўла олиб чиқиб кетилиши Фаластин—Сурия музокараларини бошлаб юборишнинг муҳим шартидир. У ҳозирги шароитда Фаластин делегациясининг Сурия раҳбарлари билан учрашмоқ учун Дамашққа бориши тўғрисида гапиришга ҳали эртадир, деб таъкидлади.

Бир қанча араб мамлакатларидан танланган воситачилар иштирокида ҳар хил сиёсий битимлар тузиш йўлидаги уринишлар ҳозирча натижа бермаганлиги бу ерда таъкидлаб ўтилмоқда.

БАЙРУТ, 19 июль. (ТАСС). Фаластинликлар учун ўқ-дори ортиб, Ливаннинг Тир портига бораётган Миср юк кемасини халқаро сувларда босиб олган исроиллик ҳарбийларнинг кирдикорлари Ливанда зўр ғазаб билан кутиб олинди.

Байрутнинг тараққийпарвар матбуоти таъкидлашича, Тель-Авивнинг бу босқинчилик ҳаракати Ливандаги ўнг христиан кучлар тегирмонига сув қуймоқда. Ўнг христиан кучлар сўнгги кунларда мамлакатнинг миллий ватанпарвар кучларига ва Фаластин отрядларига қарши ҳужумни кучайтириб юборди. Бу ерда Исроил ўнг христиан кучларининг ҳарбий бўлинмаларига қурол-яроғ етказиб бераётгани фактларини эслатиб, Исроил ўнг доираларининг ишлари Фаластин қаршилик ҳаракатини тугатишга қаратилганини кўрсатиб ўтмоқдалар.

ПИРИ-бадавлат оилаларга ҳамманинг ҳам ҳаваси келади. Бундай бахтиёр оилага бош бўлган ота-она ўз нуридийдалари меҳри билан яшаб, уларни камолат сари етаклайдилар. Мўмин, қобил, одобли ва ўқимишли бўлиб ўсаётган ўғил-қизлар ҳам ўз ота-оналарининг ҳурмат-иззатларини жойига қўлдилар, фарзандлик бурчини сидқидилдан адо этадилар.

Тошкентдаги Ленин районида истиқомат қилаётган бу оилани кўпчилик яхши билади. Уй бекалари Маҳбуба опадек оқила аёл бўлсам дейди. Маҳбуба опа Содиқова 11 фарзанднинг онаси. У ўз ўғил-қизларини яхши тарбиялаб, вояга етказмоқда. Фарзандларининг катталари ҳозир мустақил ҳаёт йўлига кириб, турли касб эгалари бўлиб ишламоқда.

Қаҳрамон она Маҳбуба опанинг оиласидан шодлик сира аримайди. Суратда: Маҳбуба опа Содиқова ўз фарзандлари ва набиралари билан.

Ф. Абдурасулов фотоси.

ДЕНГИЗГА ТАКЛИФ

Дам олиш кунингизни қаерда ўтказмоқчисиз? Ҳозир Тошкент Тўқимачилик комбинатидаги фабрикаларда ўнлаб касаба союз ва комсомол активлари ана шу саволни берадилар. Ўшанда кўпинча бир жойнинг номи —Тошкент денгизи тилга олинади.

Бепоён сув омбори соҳилида тўқимачиларни кўпгина ҳузур-ҳаловат кутади. Бу ерда комбинатнинг дам олиш зонаси барпо этилган. Қумли кўтармадан сувга тушиш, сузиш, соя-салқин жойларда ётиб дам олиш мумкин. Балиқ тутишни хуш кўрсанг, сувга қармоқ ташлаб ўтир. Денгиз соҳилидаги мевали боғда 25 та коттеж қурилган. Касаба союз комитетида расмийлаштирилган буюртмалар асосида бу ерда тунаб қоладиган жой берилади. Кўпгина тўқимачилар ўз оилалари билан бирга бир ёки икки кун давомида коттежларда дам оладилар. Пляж билан ёнма-ён душхоналар, арғимчоқ ва карусellари билан болалар майдончалари бор. Тамадди қиладиган жойлар ҳам муҳайё.

Дам олувчилар транспорт ташвишини тортишмаса ҳам бўлади. Белгиланган соатда уларни автобус кутиб туради.

Дарвоқе, дам олиш кунларини яхши ўтказиш учун тўқимачиларга Тошкент денгизига бориш шарт эмас. Комбинат комсомол ташкилотининг ташаббуси билан ёз мавсумида фабрикаларда коллектив бўлиб кинотеатрларга, концертларга бориш уюштирилади. Комсомоллар ётоқхоналарда дам олиш кечалари ўтказишни ўз зиммаларига олдилар. Социалистик мусобақа илғорлари, таниқли адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашувлар ўтказилди, китобхонларнинг конференциялари, аҳлоқ проблемалари юзасидан мунозаралар бўлиб ўтди. Тўқимачиларнинг маданият саройи ва стадиони дам олиш кунлари минглаб ишчи ва хизматчиларни чорлайди.

(ЎзТАГ).

Реклама ва эълонлар

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
21—22 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 8.00 да
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИ ИШТИРОКИДА

КАТТА КОНЦЕРТ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: **Олмахон ҲАЙИТОВА, Қувондиқ ИСКАНДАРОВ,** Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати **Карима УЗОҚОВА,** солистлар: **Дадахон ҲАСАНОВ, Сора ШУКУРОВА, Ойхон ЁҚУБОВА, Онабиби АҲМЕДОВА, Ражаб ИСМОИЛОВ.**

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.**

Программани Ҳанифа Ортиқбоева олиб боради.

Билетлар сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича давлат комитети
«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ТРЕСТИ БАЗАСИ ҚОШИДАГИ
11-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—77 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: МОНТАЖЧИ, РАДИОАППАРАТУРАЛАР ВА ПРИБОРЛАР, ТРАНСФОРМАТОРЛАРНИ ЙИҒУВЧИЛАР, АВТОМАТИКА ВА КОНТРОЛЬ-ЎЛЧОВ АСБОБЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОСЛЕСАРЬ, КИНОМЕХАНИК, ЕРИТИШ ВА КУЧЛИ ТАРМОҚЛАР ҲАМДА ЭЛЕКТР УСКУНАЛАРИ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТАЖЧИ, САНОАТ УСКУНАЛАРИНИ (станокларни программалаштиришнинг электрон қисми бўйича) **ТУЗАТИШ ВА ЭКСПЛУАТАЦИЯ ҚИЛИШ БЎЙИЧА ЭЛЕКТРОМОНТЕР, КИСЛОТАУПОРШИК-ФУТЕРОВШИК.**

Ўқиш муддати — 2 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

8-синф ҳажмида маълумотлилар группасига ўқишга кирганлар кунига уч маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўрта маълумотлилар группасига ўқишга кирганларга ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти ўқувчиларга берилади.

Билим юртини битирганлар олий ўқув юртларига ва техникумига киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

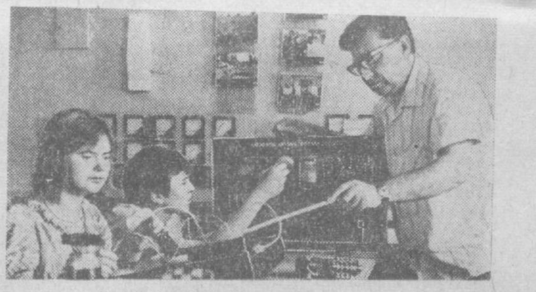

БИЛИМ ЮРТИНИ ИМТИЁЗЛИ ДИПЛОМ БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ЙЎЛЛАНМА БИЛАН ЮБОРИЛАДИЛАР.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (асли), ёки паспорт, таржимаи ҳоли, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, соғлиғи тўғрисида справка, мактабдан характеристика, ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки ҳарбий билет, 3Х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Фрунзе район, Физкультура кўчаси, 8-уй, (2, 3, 18, 34, 54, 45, 58, 80-автобуслар, 2, 6, 12, 15, 16-троллейбуслар ва 7, 9, 11, 14, 24-трамвайларнинг «Тўқимачилик комбинати» бекати).

Бизнинг ахборот

ЯНГИ МАҲСУЛОТЛАРДАН КОНСЕРВАЛАР

Пишиқчилик бошланиши билан Ғазалкентдаги консерва заводи ишчи ва хизматчиларининг қўли-қўлига тегмай қолди. Улар янги маҳсулотлардан консервалар тайёрлашни бошлаб юборишди. Ҳозир олма, ўрик, олча, тоғолча ва бошқа мевалардан консервалар тайёрланмоқда. Бу маҳсулотлар фақат Совет Иттифоқи шаҳарларига эмас, балки дўст социалистик мамлакатларга ҳам юборилаётир.

Меҳнаткашларнинг талабларини қондириш мақсадида помидор шарбати ҳам тайёрланмоқда. Шарбатлар ўтган йилга нисбатан уч ҳисса кўп ишлаб чиқарилади. Яқинда заводда учинчи линия ишга туширилди.

Заводда яна бир қатор янги ускуналар ҳам фойдаланишга топширилди. Ҳозир соатига 10 тонна буғ етказиб берадиган қозонхона, 30 тонна маҳсулот сиғадиган янги холодильник ишлаб турипти.

Завод ишчилари маҳсулот сифатини янада яхшилаш, аҳолига янги хил консервалар етказиб бериш соҳасида бошқа бир қатор тадбирларни ҳам амалга оширмоқдалар.

САЁҲАТ—РОҲАТ

Миришкор деҳқонларимизнинг катта группаси яқинда қизиқарли сафарга отландилар. Қишлоқ хўжалик ва тайёрлов ходимлари область касаба союзлари комитети меҳнатда ўрнак бўлаётган пахтакор, соҳибкор ва чорвадорларга бепул йўлланмалар ажратди.

Улар тушган махсус поезд Тошкентдан чиқиб, 20 кун давомида ўндан ортиқ шаҳарларда бўлади. Саёҳатчилар Новосибирск, Томск, Красноярск, Иркутск, Братск каби шаҳарлар билан танишадилар, сибирлик дўстлар билан учрашадилар.

Бундан ташқари, Ўрта Осиё шаҳарларига ҳам саёҳатлар уюштирилмоқда. Ўн икки кун давомида улар Бухоро, Ашхабод, Урганч, Душанбе, Самарқанд, Фарғона, Андижон, Наманган бўйлаб сафар қиладилар. Бундай саёҳатлар кишиларга роҳат бағишлайди.

САНЪАТКОРЛАР САФАРДА

Пойтахтимиздаги бир қатор театр коллективларининг гастроллари бошланди.

Ҳамза номидаги академик драма театрининг коллективи Хоразмнинг уста пахтакорларига янги спектаклларни кўрсатишади. Санъаткорлар бир ой давомида пахтакорлар ҳузурида меҳмон бўлишади. Алишер Навоий номидаги опера ва балет театрининг бир группа санъаткорлари эса Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё ва Фарғона водийси бўйлаб сафар қиладилар.

Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларига ҳам республикамизнинг турли жойларидан санъаткорлар ташриф буюришган. Улар Ўрта Чирчиқ, Бўка, Бекобод каби шаҳар ва районларда концертлар беришади.

«ЗАМОНАМИЗДЕК ГЎЗАЛ БЎЛСИН»

ТЎЙ ЯНГИЧА РУҲ КАСБ ЭТСИН

БИЗ бир группа маҳалла активлари «Тошкент ҳақиқати» газетасида босилган тўй ва бошқа маросимлар тўғрисидаги «Замонамиздек гўзал бўлсин» мақоласини катта қизиқиш билан ўқиб муҳокама қилдик ва шу ҳақда ўз фикр ҳамда мулоҳазаларимизни билдирмоқчимиз.

Мақолада таъкидланганидек халқимиз тинч ва фаровон турмуш кечирмоқда. Ҳар ким ўз ҳалол меҳнати билан топган ва жамғарган маблағини бирор эзгу ишга сарф қилгиси келади. Биримиз ўғил уйлантирамиз ёки қиз чиқарамиз, бошқамиз кексайган ота-онамиз кумуш тўйини нишонлаймиз, яна биримиз олимлик унвонини шодиёнасини ўтказишни хоҳлаймиз. Бунинг учун эса, асосан меҳнат отпускаси кунларини, тўкинлик, пишиқчилик фаслларини танлаймиз. Шунинг учун ҳам, ҳозир шу кунларда тўйларнинг сероблиги бежиз эмас. Бундай тўйлар бизнинг маҳалламизда ҳам бўлиб турибди. Одамлар орзу қилган ва дилга қувонч бахш этувчи бундай маросимларни биз маҳалла комитети аъзолари, активлар, сайлаб қўйилган тўй комиссияси аъзолари билан бамаслаҳат ўтказаяпмиз. Тўйларимиз уруш-жанжалсиз, ортиқча чиқимсиз ўтаяпти. Лекин, бизларни бошқа дўстларимиз каби бошқа бир қанча масалалар ташвишлантирмоқда.

Яқинда массивдаги маҳаллалардан бирида антиқа тўй бўлиб ўтди. Тўй эгаларининг фикрича бу тўйнинг довруғи бутун оламга ёйилди. Улар гўё тўй соҳасида ҳаммадан «ўзиб» кетишди... Тўғри, баъзилар фалончи зап тўй қилди, дейишаяпти. Лекин, кўпчилик «жуда қисқа ўйлайдиган, бемаза одамлар экан-да» демоқда. Чунки, тўйга қамчидан бел боғлаб хизматга келган ҳурматли, номи республикага отнинг қашқасидек маълум санъаткор ўртоғимиз кечқурун соат 8 дан эрталаб 4-5 ларгача минг мақомда «сайраб» ҳеч кимга уйқу бермади. Томга ўрнатилган микрофоннинг бир зум бўлсин чақаги тинмади.

Ахир тўшакда дард чекаётган беморлар, кечки сменадан қайтган ишчилар, кечагина азиз бир кимсаси оламдан ўтган маҳалладошларга бу тантана мойдек ёққанмикан? Бундай дабдабалар замонамизга ёт, бу бизни ғазаблантиради, албатта. Шунинг учун ҳам биз ҳар қандай тўй ва маросимлар кундузи 7-8 ларда бошланиб, икки-уч соатгина давом этсин, деган фикрни билдирамиз ва ўз маҳалламизда шундай қиламиз. Томга радио карнай қўйиб саёқ хонанда ва созандаларни хира «отарчилар»ни истаганча «сайратиб» қўйишни қаттиқ қоралаймиз.

Кўча ҳаракати қоидасига риоя қилмай, кетма-кет сигнал чалиб, дабдаба билан ЗАГСдан қайтаётган йигит-қизларни нега ҳеч ким тийиб қўймайди. Ахир пулга уйланаётган, қўша-қўша машина билан сигнал чалиб юрган «бойваччалар» кимларнинг ўғил-қизи? Ҳамма ота-оналар шу хил даҳмазага қодирми? Нега шаҳар ички ишлар бўлими ва ГАИ инспекторлари уларни жаримага тортмайди. Куёв билан келин машинада ўн-ўн беш киши билан ЗАГСга тўдалашиб юриши, ресторанда зиёфат бериши шартми? Зарбоб тўн кийиб, бошига жиға тақиб юришлар қайси асрга мансубу, қайси урф-одатга тўғри келади. Ахир революциядан олдин элни талаган шоҳ ва шаҳзодалар бошларига жиға тақмаганмиди? Нега бунга ўша куёв ёки келин ишлайдиган ёки ўқийдиган ташкилот раҳбарлари, комсомоллар эътибор беришмаяпти.

Биз ўз маҳалламизда шундай иллатларга қарши курашамиз. Йигит-қизлар ЗАГСдан ўтиши учун ҳар бир райониннг ўзида Бахт уйи бўлгани маъқул деймиз. Марказий Бахт уйида ЗАГСдан ўтиши эса беш йиллик илғорлари, коммунистик меҳнат зарбдорлари бўлган ёшларга тақдирлаш сифатида тавсия қилиш лозим.

Кўчада карнай-сурнайни баландлатиб, қийқириб, ҳали балоғатга етмаган болаларни олиб юришни ҳам тақиқлаш зарур. Бу иш жиловини кексалар, пенсияга чиққан ветеранлар қўлга олсалар маъқул бўларди.

Мунозараларда етти маҳаллага қоғоз тарқатиб, тўйга таклиф қилишга қарши фикрлар билдирилмоқда. Биз бу масалага бошқачароқ ёндошамиз. Қўшни маҳаллалар билан алоқа қилишни тўй кунларида бузмаслик керак. Фақат бундай маросимга маълум даражада энг яхши вакилларни таклиф қилиш лозим. Айниқса никоҳ тўйларида қўшни маҳаллаларнинг энг илғор ишчи-хизматчилари ёки бошқа вакилларидан бир-икки киши келин билан куёвни қутласа, бирон мўъжазгина совға топширса ёмон бўлмас эди. Бунда ҳам «ким ўзди»га йўл қўймаслик керак.

Энди икки оғиз сўз тўй ва бошқа маросимларда ташвиш бўлиб тушаётган тугун ҳақида.

Агар тўйга юз нафар хотин-қиз келса, уларнинг тугуни учун мингта нон, бир неча ўн килограмм мева-чева, чучвара, қатлама озлик қилади. Хўш, шу тугунни қилмаса нима бўларкин? Дастурхон ўша ноз-неъматларсиз қолиб кетмас ахир. Ҳозирги вақтда юз-юз эллик меҳмонга дастурхон безаш унчалик қийин эмас-ку. Лекин сандиқ-сандиқ нонлар, тоғора-тоғора озиқ-овқатларни исроф қилиш инсофдан эмас.

Тўйга ёки бошқа бирор маросимга қуруқ бориб бўладими, дейишади аёллар. Ҳа, бориб бўлади. Бунда эркаклардан ибрат олиш керак. Ахир, қўлида бола, бошида тугун билан аёл кишига юриш осон эмаску. Шу тугун деб, қанча-қанча одамнинг тўйда ва бошқа маросимларда банд бўлишини бир ўйлаб қаранг-а. Бизнингча, бундай ортиқча ташвишларга йўл қўймаслик пайти келди.

Э. АКБАРОВ, У. АМИНОВ, М. АФЗАЛОВ, М. ҚЎШОҚОВ, ҳаммаси бўлиб 20 имзо, **Октябрь районидаги «Шарқ гули» маҳалласи.**

Спорт

ОЛИМПИАДА КУНДАЛИГИ

ОҒИР АТЛЕТИКА. Александр Воронин икки курашда 242,5 килограмм натижа билан биринчи ўринни эгаллаганлиги ва олимпиада чемпиони бўлганлигини маълум қилган эдик. Ажойиб бу оғир атлетикачи қўшимча ҳаракатда 141 килограмм оғирликдаги штангани забт этиб, олимпиада чемпиони унвони қаторига жаҳон рекордчиси деган юксак номни ҳам қўшишга муваффақ бўлди.

ГИМНАСТИКА. Совет спортчилари мусобақанинг бошланишиданоқ пешқадамликни қўлга олдилар. Команда ҳисобида олимпиадачиларимизга асосан Румыния ва Германия Демократик Республикаси командалари жиддий даъвогарлик қилишди. Томошабинлар олқишига сазовор бўлган Надя Команечи икки марта энг юксак баҳога — 10 баллга сазовор бўлди. Лекин унинг бу юксак натижалари ҳам командасини олдинга олиб чиқишга камлик қилди. Ольга Корбут, Людмила Турищева ҳамда Нелла Кимлар снарядлардаги машқлари учун 9,90 ва 9,95 баллдан олишди.

Кескин баҳслардан сўнг совет гимнастикачилари умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгаллаб, олимпиада чемпиони бўлишди. Канада томошабинлари айниқса шу куни 15 ёшга тўлган Мария Филатованинг чиқишларини ҳайратланиб олқишлашди.

Ольга Корбут, Эльвира Саъдий, Людмила Турищева, Нелла Ким, Светлана Гроздова ва Мария Филатовалардан иборат олимпиадачиларимиз ҳурмат шоҳсупасининг энг юқорисидан жой олишиб, олтин медалга сазовор бўлдилар. Румыния гимнастикачилари иккинчи, ГДР командаси учинчи бўлди.

Совет гимнастикачилари 1952 йилдан буён ўтказилаётган олимпиадаларда қатнашиб, ҳамиша ғолиб чиқишмоқда.

МЕРГАНЛИК СПОРТИ. 50 метрга бўлган отишмада совет спортчиси Геннадий Лушчиков 600 имконниятдан 595 очко тўплаб, учинчи ўринни олди ва бронза медалга сазовор бўлди.

БОКС. В. Лимасов ва В. Рачковлардан сўнг яна уч боксчимиз дастлабки ютуқни қўлга киритишди. Булар Александр Ткаченко, Руфат Рисқиев ва Анатолий Климановлардир. Айниқса жаҳон чемпиони, тошкентлик Руфат Рисқиевнинг ғалабаси қувончли бўлди. У фин боксчиси Иома Тайпелени нокаутга учратди. Анатолий Климанов эса очколар бўйича ғолиб чиқди.

БЕШКУРАШ. Спортчимиз Павел Леднев олимпиада программасининг бу турида икки кунлик мусобақалардан сўнг 2120 очко билан биринчи ўринда бормоқда.

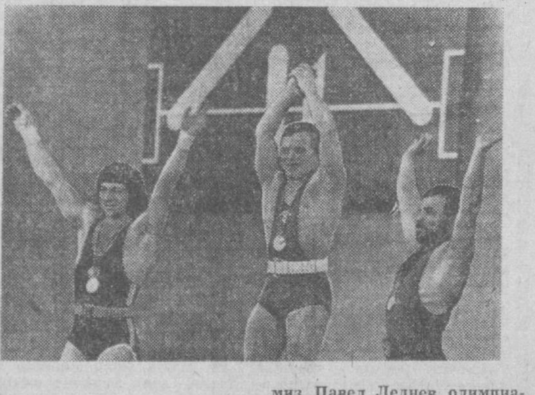

БАСКЕТБОЛ. Эркаклар командамиз Мексика баскетболчилари билан учрашиб, 120:77 ҳисобида ғалабага эришдилар.

СУВ ПОЛОСИ. СССР — Румыния командалари учрашуви 5:5 ҳисобида дуранг бўлиб тугади.

ҚЎЛ ТУПИ. Совет спортчилари Япония командаси устидан 26:16 ҳисобида ғалабага эришдилар.

ВОЛЕЙБОЛ. СССР — Италия — 3:0.

ФУТБОЛ. Командамиз дастлабки учрашувни майдон эгалари билан ўтказди. Учрашувнинг биринчи бўлимида Онишченко 2 та тўп киритди. Ўйин тугашига уч минут қолганда майдон эгалари битта тўп киритишга муваффақ бўлдилар. Бошқа учрашувлар қуйидагича тугади: ГДР — Бразилия — 0:0, Польша — Куба — 0:0.

Суратда: олимпиада чемпиони ва жаҳон рекордчиси А. Воронин (ўртада).

МОНРЕАЛ. Олимпиада қишлоғи. Спортчилар мана шу осмонўпар уйларда яшашади.

ТАСС фотохроникаси.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Ўтган куни «Пахтакор» футболчилари Япония миллий терма командаси билан Халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказдилар.

Учрашувнинг бошланиши биланоқ ташаббусни ўз қўлларига олган мезбонлар 12-минутда ҳисобни очишга муваффақ бўлишди. Чуркин —Аширов комбинацияси гол киритиш билан тугади. Лекин орадан икки минут ўтар-ўтмас қарши ҳужумга ўтган меҳмонлар ҳисобни тенглаштирдилар. Окира Нишино яқин масофадан тўпни боши билан дарвозага йўналтирди. Лекин тўп дарвоза тўсинига тегиб қайтди. Масару Кавагуци ҳисобни 1:1 қилди. Орадан бир минут ўтгач Япония футболчилари яна доғда қолишди. Рақиб штраф майдонига шиддат билан ёриб кирган Михаил Ан тўпни Корченовга узатди. Ҳисоб 2:1.

Учрашувнинг иккинчи бўлимида Баканов Корченов билан амалга оширган комбинацияси чиройли тўп киритиш билан тугади.

Қизиқарли ва кескин спорт кураши остида ўтган бу учрашув майдон эгалари фойдасига 3:1 ҳисобида тугади.

* * *

Мамлакат биринчилиги учун биринчи лига қатнашчилари ўртасида иккита ўйин бўлди. «Нефтчи» — «Торпедо» билан бўлган учрашуви 1:1 ҳисобида дуранг қилди. Оржоникидзе спартакчилари нальчиклик клубдошларини 1:0 ҳисобида мағлуб этдилар. «Қайрат» — «Шинник» матчи иккинчи давранинг охирига қолдирилди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Эрталабки гимнастика. 10.30 — Концерт. 10.55 — **Тўнғич ўғил** (бадиий фильм, 1-серия). 12.00 — XXI ёзги олимпия ўйинларида. 15.50 — Ҳужжатли фильм. 16.30 — Н. Г. Чернишевский ижоди. 17.10 — Онамларнинг мактаби. 17.40 — Горнчилар, қаердасиз? 18.25 — **Найза таққан бола** (телеспектакль, 3-серия). 19.00 — Янгиликлар. 19.30 —Инсон ва қонун. 20.00 — З. Долуханова куйлайди. 20.35 — «Спортлото» тиражи. 20.50 —**Тўнғич ўғил** (бадиий фильм) 2-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30 — XXI ёзги олимпия ўйинларида.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Болалар учун телефильм. 12.00 — **«Тимча»** (қўғирчоқ театрининг спектакли). 12.45 — **Бувам, Калиан ва мен** (бадиий фильм). 18.30 — Қувноқ пионер ёзи. 18.50 — Тошкент политехникумидан кўрсатув. 19.15 — «Прогресс». 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — КПСС XXV съезди ҳозирги шароитда антикоммунизм ва антисоветизмга қарши курашнинг аҳамияти ҳақида. 20.15 — Фильм-концерт. 20.30 — Ўзбекистоннинг студент-қурилиш отрядлари Ивановода (иккинчи кўрсатув). 21.00 — **«Ахборот».** 21.20 — Дала ишлари кундалиги. 21.30 — Концерт. 22.00 — Тошкент давлат университетидан кўрсатув. 22.30 — **Чор атроф фронт** (бадиий фильм, 2-серия).

«Ташоблколхозстрой» трести коллективи трест бошқарувчиси Н. А. Охунжоновга онаси
Ҳамида ОХУНЖОНОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Қуйи Чирчиқ район партия комитети, район ижроия комитети, «Москва» колхози правлениеси, Тошовул луб заводи дирекцияси «Москва» колхози раиси И. М. Шубладзега ва луб заводи директори У. М. Шубладзега уларнинг онаси
Руиза ШУБЛАДЗЕнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача, Эълонлар — 338142.

Р—20126. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси № 26. Индекс 64633. В—2606.